พระไตรปิฎกภาษาไทย

ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระอภิธัมมปิฎก เล่ม ๓๘

ยมก ภาคที่ ๑

เล่มที่ ๓๘
พระอภิธรรมปิฎก
ยมก ภาค ๑

ขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

๑. มูลยมก
๑. มูลวารอุทเทส
๑. กุสลบท นยจตุกกะ*

[๑] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลมูลใช่ไหม
สภาวธรรมเหล่าใดเป็นกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๕๐)

[๒] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูล อย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๕๑)

[๓] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๑) (๕๒)

[๔] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูล ที่เป็นกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๕๓)

[๕] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูล ที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๕๔)

[๖] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๒) (๕๕)

---

* **นยะมี ๔** คือ มูลนยะ มูลมูลนยะ มูลกนยะ มูลมูลกนยะ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑/๓๒๘) ตัวเลข [๑] หมายถึง นยะที่ ๑ ตัวเลข (๕๐) หมายถึงเลขหัวข้อในนิทเทสหน้า ๑๐ เป็นต้นไป

[๗] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูล ที่เป็นกุศลใช่ไหม
สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๕๖)

[๘] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูล อย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นกุศลใช่ไหม (๕๗)

[๙] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๓) (๕๘)

[๑๐] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๕๙)

[๑๑] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๖๐)

[๑๒] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม (๔) (๖๑)

๒. อกุสลบท นยจตุกกะ

[๑๓] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลมูลใช่ไหม
สภาวธรรมเหล่าใดเป็นอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๖๒)

[๑๔] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๖๓)

[๑๕] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๑) (๖๔)

[๑๖] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมี มูลที่เป็นอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๖๕)

[๑๗] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๖๖)

[๑๘] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๒) (๖๗)

[๑๙] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอกุศลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๖๘)

[๒๐] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๖๙)

[๒๑] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๓) (๗๐)

[๒๒] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๗๑)

[๒๓] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๗๒)

[๒๔] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม (๔) (๗๓)

๓. อัพยากตบท นยจตุกกะ

[๒๕] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดเป็นอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๗๔)

[๒๖] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๗๕)

[๒๗] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๑) (๗๖)

[๒๘] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๗๗)

[๒๙] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๗๘)

[๓๐] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๒) (๗๙)

[๓๑] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอัพยากฤตใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็น อัพยากฤตใช่ไหม (๘๐)

[๓๒] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๘๑)

[๓๓] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๓) (๘๒)

[๓๔] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็น อัพยากฤตใช่ไหม (๘๓)

[๓๕] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๘๔)

[๓๖] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม (๔) (๘๕)

๔. นามบท นยจตุกกะ

[๓๗] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดเป็นนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๘๖)

[๓๘] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๘๗)

[๓๙] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนามใช่ไหม (๑) (๘๘)

[๔๐] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๘๙)

[๔๑] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๙๐)

[๔๒] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๒) (๙๑)

[๔๓] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นนามใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๙๒)

[๔๔] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นนามใช่ไหม (๙๓)

[๔๕] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๓) (๙๔)

[๔๖] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๙๕)

[๔๗] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๙๖)

[๔๘] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม (๔) (๙๗)

มูลวารอุทเทส จบ

๒-๑๐. เหตุวาราทิอุทเทส

[๔๙] สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลเหตุใช่ไหม ฯลฯ เป็นกุศลนิทาน[๑] ฯลฯ เป็นกุศลสมภพ ฯลฯ เป็นกุศลประภพ ฯลฯ เป็นกุศลสมุฏฐาน ฯลฯ เป็นกุศลอาหาร ฯลฯ เป็นกุศลอารมณ์ ฯลฯ เป็นกุศลปัจจัย ฯลฯ เป็นกุศลสมุทัย ฯลฯ (๙๘-๙๙)

มูล เหตุ นิทาน สมภพ ประภพ สมุฏฐาน อาหาร
อารมณ์ ปัจจัย และสมุทัย มีด้วยประการฉะนี้

อุทเทสวาร จบ

๑. มูลวารนิทเทส

๑. กุสลบท นยจตุกกะ

[๕๐] **อนุโลมปุจฉา** สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล[๒] สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลมูลใช่ไหม

วิสัชนา กุศลมูลมี ๓ เท่านั้น[๓] สภาวธรรมที่เหลือเป็นกุศล แต่ไม่เป็นกุศลมูล[๔]

ปฏิโลมปุจฉา สภาวธรรมเหล่าใดเป็นกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิสัชนา ใช่ (๑)

[๕๑] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

---

[๑] อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๑/๓๒๙-๓๓๐

[๒] คือสภาวะที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีโทษ มีสุขเป็นผล (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๕๐/๓๓๐)

[๓] **กุศลมูลมี ๓** คือ อโลภะ อโทสะ และอโมหะ แม้อัพยากตมูลก็เช่นกัน

[๔] อีกประการหนึ่ง แปลว่า สภาวธรรมที่เป็นกุศลมีผัสสะเป็นต้นที่เหลือ ชื่อว่าเป็นสภาวธรรม ไม่จัดเป็นกุศลมูล (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๕๐/๓๓๐)

วิ. รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐาน[๑] มีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่เป็นกุศล กุศลมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลก็ใช่ เป็นกุศลก็ใช่ (๒)

[๕๒] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาว-ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นเป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับกุศลมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑) (๓)

[๕๓] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด มีมูลที่เป็นกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลที่เป็นกุศลมูลมี ๓ เท่านั้น สภาวธรรมที่เป็นกุศลที่เหลือไม่เป็นมูลที่เป็นกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔)

[๕๔] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่เป็นกุศล กุศลมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลก็ใช่ เป็นกุศลก็ใช่ (๕)

[๕๕] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน[๒]กับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับกุศลมูลที่เหลือ มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

---

[๑] คือมีกุศลจิตเป็นสมุฏฐาน (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๕๐/๓๓๑)

[๒] คำว่า **เป็นมูลอาศัยกันและกัน** หมายถึงเป็นปัจจัยของกันและกันโดยเหตุปัจจัย (อภิ.ปญฺจ.อ. ๕๒-๕๖/๓๓๑)

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒) (๖)

[๕๖] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นกุศล แต่ไม่เป็นกุศล กุศลมีมูลที่เป็นกุศลก็ใช่ เป็นกุศลก็ใช่ (๗)

[๕๗] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่เป็นกุศล กุศลมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลก็ใช่ เป็นกุศลก็ใช่ (๘)

[๕๘] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับกุศลมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓) (๙)

[๕๙] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นกุศลมูลใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นกุศลมูล แต่ไม่เป็นกุศล กุศลมีมูลที่เป็นกุศลมูลก็ใช่ เป็นกุศลก็ใช่ (๑๐)

[๖๐] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่เป็นกุศล กุศลมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูลก็ใช่ เป็นกุศลก็ใช่ (๑๑)

[๖๑] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับกุศลมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔) (๑๒)

๒. อกุสลบท นยจตุกกะ

[๖๒] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. อกุศลมูลมี ๓ เท่านั้น สภาวธรรมที่เหลือเป็นอกุศล แต่ไม่เป็นอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดเป็นอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑๓)

[๖๓] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. อกุศลที่เป็นอเหตุกะ[๑] ไม่ใช่มีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล อกุศลที่เป็นสเหตุกะมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

---

[๑] **อกุศลที่เป็นอเหตุกะ** คือโมหะที่สัมปยุตกับวิจิกิจฉาและอุทธัจจะ (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๖๒-๗๓/๓๓๒)

วิ. รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่เป็นอกุศล อกุศลมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลก็ใช่ เป็นอกุศลก็ใช่ (๑๔)

[๖๔] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอกุศลมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑) (๑๕)

[๖๕] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลที่เป็นอกุศลมูลมี ๓ เท่านั้น สภาวธรรมที่เหลือเป็นอกุศล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑๖)

[๖๖] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. อกุศลที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล อกุศลที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่เป็นอกุศล อกุศลมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลก็ใช่ เป็นอกุศลก็ใช่ (๑๗)

[๖๗] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอกุศลมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒) (๑๘)

[๖๘] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. อกุศลที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นอกุศล อกุศลที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นอกุศล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นอกุศล แต่ไม่เป็นอกุศล อกุศลมีมูลที่เป็นอกุศลก็ใช่เป็นอกุศลก็ใช่ (๑๙)

[๖๙] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. อกุศลที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล อกุศลที่เป็น สเหตุกะมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่เป็นอกุศล อกุศลมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลก็ใช่ เป็นอกุศลก็ใช่ (๒๐)

[๗๐] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอกุศลมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓) (๒๑)

[๗๑] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. อกุศลที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นอกุศลมูล อกุศลที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นอกุศลมูล แต่ไม่เป็นอกุศล อกุศลมีมูลที่เป็นอกุศลมูลก็ใช่ เป็นอกุศลก็ใช่ (๒๒)

[๗๒] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. อกุศลที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล อกุศลที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. รูปที่มีอกุศลเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่เป็นอกุศล อกุศลมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูลก็ใช่ เป็นอกุศลก็ใช่

[๗๓] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอกุศลมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่าง เดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอกุศลมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอกุศลมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอกุศลมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอกุศลใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔) (๒๔)

๓. อัพยากตบท นยจตุกกะ

[๗๔] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต[๑] สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. อัพยากตมูลมี ๓ เท่านั้น สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตที่เหลือไม่เป็นอัพยากตมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดเป็นอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็น อัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒๕)

[๗๕] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะ[๒] ไม่ใช่มีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลอัพยากฤตที่เป็นสเหตุกะมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล

---

[๑] **สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤต** ได้แก่ วิปากจิต กิริยาจิตพร้อมทั้งเจตสิกที่ประกอบ รูป และนิพพาน

[๒] **อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะ** ได้แก่ จิตตุปบาท ๑๘ รูป และนิพพาน (อภิ.ปญฺจ.อ. ๗๔-๘๕/๓๓๒)

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่า นั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒๖)

[๗๖] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอัพยากตมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอัพยากตมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล แต่ไม่ใช่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑) (๒๗)

[๗๗] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. มูลที่เป็นอัพยากตมูลมี ๓ เท่านั้น สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตที่เหลือ ไม่ใช่มีมูลที่เป็นอัพยากตมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมด เป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒๘)

[๗๘] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล อัพยากฤตที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒๙)

[๗๙] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอัพยากตมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอัพยากตมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒) (๓๐)

[๘๐] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นอัพยากฤต อัพยากฤตที่เป็น สเหตุกะมีมูลที่เป็นอัพยากฤต

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓๑)

[๘๑] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล อัพยากฤตที่เป็นสเหตุกะมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓๒)

[๘๒] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอัพยากตมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอัพยากตมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล แต่ไม่ใช่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓) (๓๓)

[๘๓] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นอัพยากตมูล อัพยากฤตที่เป็น สเหตุกะมีมูลที่เป็นอัพยากตมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓๔)

[๘๔] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. อัพยากฤตที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล อัพยากฤตที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล สภาว-ธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓๕)

[๘๕] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับ อัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นอัพยากตมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับอัพยากตมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับอัพยากตมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับอัพยากตมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นอัพยากฤตใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔) (๓๖)

๔. นามบท นยจตุกกะ

[๘๖] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม[๑] สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามมูลใช่ไหม

วิ. นามมูล[๒]มี ๙ เท่านั้น สภาวธรรมที่เป็นนามที่เหลือไม่เป็นนามมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดเป็นนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓๗)

[๘๗] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. นามที่เป็นอเหตุกะ[๓]ไม่ใช่มีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล นามที่เป็นสเหตุกะมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล

---

[๑] **สภาวธรรมที่เป็นนาม** ในที่นี้หมายถึงอรูปขันธ์ ๔ และนิพพาน (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๘๖-๙๗/๓๓๒)

[๒] **นามมูล** คือ กุศลมูล ๓ อกุศลมูล ๓ อัพยากตมูล ๓ รวมเป็น ๙ (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๘๖-๙๗/๓๓๒)

[๓] **นามที่เป็นอเหตุกะ** ในที่นี้หมายถึงจิตตุปบาท ๑๘ โมหะที่สัมปยุตด้วยวิจิกิจฉา อุทธัจจะ และนิพพาน (อภิ.ปญฺจ.อ.

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐานมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่เป็นนาม นามมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลก็ใช่ เป็นนามก็ใช่ (๓๘)

[๘๘] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นนามมูลเกิดร่วมกัน นามเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับนามมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑) (๓๙)

[๘๙] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นนามมูลใช่ไหม

วิ. มูลที่เป็นนามมูลมี ๙ เท่านั้น สภาวธรรมที่เป็นนามที่เหลือ ไม่ใช่มีมูล ที่เป็นนามมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔๐)

[๙๐] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. นามที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล นามที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลแต่ไม่เป็นนาม นามมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลก็ใช่ เป็นนามก็ใช่ (๔๑)

[๙๑] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

(บาลี) ๘๖-๙๗/๓๓๒)

วิ. มูลเหล่าใดเป็นนามมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับนามมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒) (๔๒)

[๙๒] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นนามใช่ไหม

วิ. นามที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นนาม นามที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นนาม

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นนามแต่ไม่เป็นนาม นามมีมูลที่เป็นนามก็ใช่ เป็นนามก็ใช่ (๔๓)

[๙๓] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. นามที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล นามที่เป็นสเหตุกะมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐานมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่เป็นนาม นามมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลก็ใช่ เป็นนามก็ใช่ (๔๔)

[๙๔] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่ง มีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นนามมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลอย่างเดียวกันก็ใช่ มีมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับนามมูลที่เหลือมีมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่มีมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. ใช่ (๓) (๔๕)

[๙๕] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นนามมูลใช่ไหม

วิ. นามที่เป็นอเหตุกะไม่ใช่มีมูลที่เป็นนามมูล นามที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นนามมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นนามมูล แต่ไม่เป็นนาม นามมีมูลที่เป็นนามมูลก็ใช่ เป็นนามก็ใช่ (๔๖)

[๙๖] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. นามที่เป็นอเหตุกะ ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล นามที่เป็นสเหตุกะมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. รูปที่มีนามเป็นสมุฏฐานมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่เป็นนาม นามมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูลก็ใช่ เป็นนามก็ใช่ (๔๗)

[๙๗] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูลใช่ไหม

วิ. มูลเหล่าใดเป็นนามมูลเกิดร่วมกัน มูลเหล่านั้นมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียว กันก็ใช่ มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันก็ใช่ สภาวธรรมที่เกิดร่วมกันกับนามมูลที่เหลือมีมูลที่เป็นมูลอย่างเดียวกันกับนามมูล แต่ไม่ใช่มีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกัน

ปฏิ. สภาวธรรมเหล่าใดมีมูลที่เป็นมูลอาศัยกันและกันกับนามมูล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔) (๔๘)

มูลวารนิทเทส จบ

๒-๑๐. เหตุวาราทินิทเทส

[๙๘] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นกุศล สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นกุศลเหตุใช่ไหม

วิ. กุศลเหตุมี ๓ เท่านั้น สภาวธรรมที่เป็นกุศลที่เหลือไม่เป็นกุศลเหตุ ฯลฯ ไม่เป็นกุศลนิทาน ฯลฯ ไม่เป็นกุศลสมภพ ฯลฯ ไม่เป็นกุศลประภพ ฯลฯ ไม่เป็นกุศลสมุฏฐาน ฯลฯ ไม่เป็นกุศลอาหาร ฯลฯ ไม่เป็นกุศลอารมณ์ ฯลฯ ไม่เป็นกุศลปัจจัย ฯลฯ ไม่เป็นกุศลสมุทัย ฯลฯ

[๙๙] อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอกุศล ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นอัพยากฤต ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่เป็นนาม สภาวธรรมเหล่านั้นทั้งหมดเป็นนามเหตุ ฯลฯ เป็นนามนิทาน ฯลฯ เป็นนามสมภพ ฯลฯ เป็นนามประภพ ฯลฯ เป็นนามสมุฏฐาน ฯลฯ เป็นนามอาหาร ฯลฯ เป็นนามอารมณ์ ฯลฯ เป็นนามปัจจัย ฯลฯ เป็นนามสมุทัย

มูล เหตุ นิทาน สมภพ ประภพ สมุฏฐาน อาหาร
อารมณ์ ปัจจัย และสมุทัย มีด้วยประการฉะนี้

นิทเทสวาร จบ

มูลยมก จบ

ขันธยมก

๑. ปัณณัตติวารอุทเทส

[๑] **ขันธ์ ๕** คือ

๑. รูปขันธ์ (กองรูป) ๒. เวทนาขันธ์ (กองเวทนา)
๓. สัญญาขันธ์ (กองสัญญา) ๔. สังขารขันธ์ (กองสังขาร)
๕. วิญญาณขันธ์ (กองวิญญาณ)

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๒] รูป	เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม	รูปขันธ์	เป็นรูปใช่ไหม
เวทนา	เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม	เวทนาขันธ์	เป็นเวทนาใช่ไหม
สัญญา	เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม	สัญญาขันธ์	เป็นสัญญาใช่ไหม
สังขาร	เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม	สังขารขันธ์	เป็นสังขารใช่ไหม
วิญญาณ	เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม	วิญญาณขันธ์	เป็นวิญญาณใช่ไหม (๒๖)

ปัจจนีกะ

[๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป	ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปขันธ์	ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา	ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนาขันธ์	ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา	ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญาขันธ์	ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร	ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขารขันธ์	ไม่เป็นสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ	ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม (๒๗)

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๔] รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๒๘)

[๕] เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๒๙)

[๖] สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๓๐)

[๗] สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๓๑)

[๘] วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม (๓๒)

ปัจจนีกะ

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๓๓)
[๑๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๓๔)
[๑๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๓๕)
[๑๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม (๓๖)
[๑๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม (๓๗)

๓. สุทธขันธวาร

อนุโลม

[๑๔] รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปใช่ไหม
เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาใช่ไหม
สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาใช่ไหม
สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารใช่ไหม
วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณใช่ไหม (๓๘)

ปัจจนีกะ

[๑๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม (๓๙)

๔. สุทธขันธมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๖] รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาใช่ไหม
รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาใช่ไหม
รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารใช่ไหม
รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๐)
[๑๗] เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปใช่ไหม
เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาใช่ไหม

เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารใช่ไหม
เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๑)

[๑๘] สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปใช่ไหม
สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาใช่ไหม
สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารใช่ไหม
สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๒)

[๑๙] สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปใช่ไหม
สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาใช่ไหม
สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาใช่ไหม
สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๓)

[๒๐] วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นรูปใช่ไหม
วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นเวทนาใช่ไหม
วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสัญญาใช่ไหม
วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม ขันธ์ เป็นสังขารใช่ไหม (๔๔)

ปัจจนีกะ

[๒๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๕)

[๒๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๖)
[๒๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๗)
[๒๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม (๔๘)
[๒๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารใช่ไหม (๔๙)

ปัณณัตติวารอุทเทส จบ

๑. ปัณณัตติวารนิทเทส

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๒๖] อนุ. รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ปิยรูป สาตรูป เป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปขันธ์ รูปขันธ์ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. รูปขันธ์ เป็นรูปใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ เป็นเวทนาใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ทิฏฐิสัญญา เป็นสัญญา แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์ สัญญาขันธ์ เป็นสัญญาก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ เป็นสัญญาใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารขันธ์แล้ว สังขารที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์ สังขารขันธ์ เป็นสังขารก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สังขารขันธ์ เป็นสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิญญาณขันธ์ เป็นวิญญาณใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกะ

[๒๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปขันธ์ ไม่เป็นรูปใช่ไหม

วิ. ปิยรูป สาตรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ แต่เป็นรูป เว้นรูปและรูปขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นรูปขันธ์ก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนาขันธ์ ไม่เป็นเวทนาใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญาขันธ์ ไม่เป็นสัญญาใช่ไหม

วิ. ทิฏฐิสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ แต่เป็นสัญญา เว้นสัญญาและสัญญาขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสัญญาก็ใช่ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขารขันธ์ ไม่เป็นสังขารใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารขันธ์แล้ว สังขารที่เหลือไม่เป็นสังขารขันธ์ แต่เป็นสังขาร เว้นสังขารและสังขารขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสังขารก็ใช่ ไม่เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณใช่ไหม

วิ. ใช่

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๒๘] อนุ. รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ปิยรูป สาตรูป เป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปขันธ์ รูปขันธ์ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ปิยรูป สาตรูป เป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปขันธ์ รูปขันธ์ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ปิยรูป สาตรูป เป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปขันธ์ รูปขันธ์ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. รูป เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ปิยรูป สาตรูป เป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปขันธ์ รูปขันธ์ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๒๙] อนุ. เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๓๐] อนุ. สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ทิฏฐิสัญญา เป็นสัญญา แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์ สัญญาขันธ์ เป็นสัญญาก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ทิฏฐิสัญญา เป็นสัญญา แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์ สัญญาขันธ์ เป็นสัญญาก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ทิฏฐิสัญญา เป็นสัญญา แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์ สัญญาขันธ์ เป็นสัญญาก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ทิฏฐิสัญญา เป็นสัญญา แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์ สัญญาขันธ์ เป็นสัญญาก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๓๑] อนุ. สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารขันธ์แล้ว สังขารที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์ สังขารขันธ์ เป็นสังขารก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารขันธ์แล้ว สังขารที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์ สังขารขันธ์ เป็นสังขารก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารขันธ์แล้ว สังขารที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์ สังขารขันธ์ เป็นสังขารก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารขันธ์แล้ว สังขารที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์ สังขารขันธ์ เป็นสังขารก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๓๒] อนุ. วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

ปัจจนีกะ

[๓๓] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๔] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๕] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๖] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. สุทธขันธวาร

อนุโลม

[๓๘] อนุ. รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

ปัจจนีกะ

[๓๙] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นรูป แต่เป็นขันธ์ เว้นรูปและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่[๑]

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นเวทนาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นเวทนา แต่เป็นขันธ์ เว้นเวทนาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นเวทนาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสัญญาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นสัญญา แต่เป็นขันธ์ เว้นสัญญาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสัญญาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสังขารแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นสังขาร แต่เป็นขันธ์ เว้นสังขารและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสังขารก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นวิญญาณแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นวิญญาณ แต่เป็นขันธ์ เว้นวิญญาณและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวิญญาณก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

---

[๑] **สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป** ไม่เป็นขันธ์ คือ นิพพาน และบัญญัติที่พ้นจากขันธ์ ๕ (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๓๙/๓๓๗)

วิ. ใช่

๔. สุทธขันธมูลจักกวาร

อนุโลม

[๔๐] อนุ. รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. รูป เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๔๑] อนุ. เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. เวทนา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๔๒] อนุ. สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

อนุ. สัญญา เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๔๓] อนุ. สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นรูปขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. สังขาร เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. วิญญาณขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นวิญญาณขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นวิญญาณขันธ์

[๔๔] อนุ. วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. รูปขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นรูปขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็น รูปขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. เวทนาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นเวทนาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นเวทนาขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. สัญญาขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสัญญาขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสัญญาขันธ์

อนุ. วิญญาณ เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ขันธ์ เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. สังขารขันธ์ เป็นขันธ์ก็ใช่ เป็นสังขารขันธ์ก็ใช่ ขันธ์ที่เหลือเป็นขันธ์ แต่ไม่เป็นสังขารขันธ์

ปัจจนีกะ

[๔๕] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นรูป แต่เป็นขันธ์ เว้นรูปและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นรูป แต่เป็นขันธ์ เว้นรูปและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นรูป แต่เป็นขันธ์ เว้นรูปและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นรูป แต่เป็นขันธ์ เว้นรูปและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๖] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นเวทนาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นเวทนา แต่เป็นขันธ์ เว้นเวทนาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นเวทนาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นเวทนาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นเวทนา แต่เป็นขันธ์ เว้นเวทนาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นเวทนาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นเวทนาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นเวทนา แต่เป็นขันธ์ เว้นเวทนาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นเวทนาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นเวทนา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นเวทนาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นเวทนา แต่เป็นขันธ์ เว้นเวทนาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นเวทนาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสัญญาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นสัญญา แต่เป็นขันธ์ เว้นสัญญาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสัญญาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสัญญาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นสัญญา แต่เป็นขันธ์ เว้นสัญญาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสัญญาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสัญญาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นสัญญา แต่เป็นขันธ์ เว้นสัญญาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสัญญาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัญญา ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นสัญญาแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นสัญญา แต่เป็นขันธ์ เว้นสัญญาและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสัญญาก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๘] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นวิญญาณขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๙] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นวิญญาณแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นวิญญาณ แต่เป็นขันธ์ เว้นวิญญาณและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวิญญาณก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นรูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นวิญญาณแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นวิญญาณ แต่เป็นขันธ์ เว้นวิญญาณและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวิญญาณก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นเวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นวิญญาณแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นวิญญาณ แต่เป็นขันธ์ เว้นวิญญาณและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวิญญาณก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสัญญาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิญญาณ ไม่เป็นขันธ์ใช่ไหม

วิ. เว้นวิญญาณแล้ว ขันธ์ที่เหลือไม่เป็นวิญญาณ แต่เป็นขันธ์ เว้นวิญญาณและขันธ์แล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวิญญาณก็ใช่ ไม่เป็นขันธ์ก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นขันธ์ ไม่เป็นสังขารขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัณณัตติวารนิทเทส จบ

๒. ปวัตติวาร ๑. อุปปาทวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๕๐] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ[๑] รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ[๒] รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ[๓] เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๕๑] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์กำลังเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์กำลังเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

---

[๑] **อสัญญสัตตภูมิ** คือภูมิของสัตว์ผู้เกิดโดยที่ไม่มีจิต มีแต่รูปอย่างเดียว เรียกอีกอย่างว่า เอกโวการภูมิ คือ ภูมิของสัตว์ผู้มีขันธ์ ๑ คือรูปขันธ์ (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๕๐-๒๐๕/๓๔๔)

[๒] **ปัญจโวการภูมิ** คือภูมิของสัตว์ผู้มีขันธ์ ๕ คือเกิดโดยมีทั้งรูปและนาม (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๕๐-๒๐๕/๓๔๔)

[๓] **อรูปภูมิ** คือภูมิของสัตว์ผู้ไม่มีรูป คือไม่มีรูปขันธ์ มีเพียงนามขันธ์ ๔ เว้นรูปขันธ์ หรือเรียกว่า จตุโวการ-ภูมิ ภูมิของสัตว์ผู้มีขันธ์ ๔

อนุโลมปุคคโลกาส

[๕๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๕๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๕๔] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๕๕] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคล นั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ เวทนา-ขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๕๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๕๗] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยเกิด แต่รูปขันธ์ไม่เคยเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยเกิดและรูปขันธ์ก็เคยเกิด

อนุโลมปุคคโลกาส

[๕๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปขันธ์ก็เคยเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๕๙] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๖๐] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๖๑] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคล นั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๖๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้น จักเกิดและรูปขันธ์ก็จักเกิด

อนุโลมโอกาส

[๖๓] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์จักเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดจักเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักเกิด ใน ปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักเกิดและรูปขันธ์ก็จักเกิด

อนุโลมปุคคโลกาส

[๖๔] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปขันธ์ก็จักเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๖๕] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล[๑] รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๖๖] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

---

[๑] คือบุคคลผู้เกิดในภพสุดท้าย ปฏิบัติจนได้สำเร็จมรรคผลสูงสุดแล้วนิพพานในภพนั้นนั่นเอง

วิ. จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. จักเกิด

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๖๗] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๖๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๖๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๗๐] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๗๑] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคโลกาส

[๗๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๗๓] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและสัญญาขันธ์ ก็เคยเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติใน จตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๗๔] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

[๗๕] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลัง มีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๗๖] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

[๗๗] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๗๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๗๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๘๐] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๘๑] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการ-ภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๘๒] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดจักเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๘๓] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคลโอกาส

[๘๔] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่ จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๘๕] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคล นั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและ ปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด และสัญญาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติใน จตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๘๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัญจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๘๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิเวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่ จักเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๘๘] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

[๘๙] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๙๐] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๙๑] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๙๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคล รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๙๓] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคล เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่สัญญาขันธ์ ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและสัญญาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๙๔] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดจักเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่เคยเกิด ในปัญจ-โวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักเกิดและรูปขันธ์ก็เคยเกิด

[๙๕] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคโลกาส

[๙๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปขันธ์ก็เคยเกิด

[๙๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคล เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและสัญญาขันธ์ก็จักเกิด

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกบุคคล

[๙๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๙๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๑๐๐] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๑๐๑] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๐๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

[๑๐๓] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคล สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยเกิดอุปปาท**วาร จบ**

๒. ปวัตติวาร ๒. นิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๑๐๔] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๐๕] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์กำลังดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์กำลังดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๐๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๐๗] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๐๘] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. กำลังดับ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๐๙] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๑๐] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๑๑] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดเคยดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์เคยดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์เคยดับและเวทนาขันธ์ก็เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดเคยดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่เคยดับ ใน ปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยดับและรูปขันธ์ก็เคยดับ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๑๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและเวทนาขันธ์ก็เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและรูปขันธ์ก็เคยดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๑๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๑๑๔] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๑๕] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปขันธ์ก็ไม่เคยดับ

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๑๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจจิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปขันธ์ก็จักดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๑๗] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์จักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์จักดับและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์จักดับและรูปขันธ์ก็จักดับ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๑๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปขันธ์ก็จักดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๑๙] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจจิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน อรูปภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๑๒๐] รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๒๑] รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๒๒] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

[๑๒๓] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติ จากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๒๔] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดเคยดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์เคยดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

[๑๒๕] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดเคยดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๒๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและเวทนาขันธ์ก็เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

[๑๒๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่สัญญาขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากจตุโวการ-ภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและสัญญา-ขันธ์ก็เคยดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจาก จตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ และเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๒๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับ มีไหม

วิ. ไม่มี

[๑๒๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับ มีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๑๓๐] รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ... (ข้อที่ท่านกล่าวไว้ว่า ในภูมิใดพึงทำให้บริบูรณ์)

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๓๑] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๓๒] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สัญญาขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและสัญญาขันธ์ก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาส-ภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่เคยดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๓๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลหล่านั้นกำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

[๑๓๔] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและสัญญาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๓๕] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๓๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่ จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลัง จุติจากปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปขันธ์ก็กำลังดับ

[๑๓๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและสัญญาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ และเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๓๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้กำลังจุติจากอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๓๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๔๐] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๔๑] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๔๒] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

๖. อดีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๔๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่เวทนา-ขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๔๔] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและสัญญาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๔๕] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดเคยดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๔๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปขันธ์ ก็เคยดับ

[๑๔๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและสัญญาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมิ นั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็เคยดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๔๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

[๑๔๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๕๐] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่เคยดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๕๑] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปขันธ์ก็ไม่เคยดับ

[๑๕๒] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาส-ภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยดับ

นิโรธวาร จบ

๒. ปวัตติวาร ๓. อุปปาทนิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๑๕๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๕๔] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๕๕] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังดับ ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปขันธ์กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์กำลังดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นเวทนาขันธ์กำลังดับและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๑๕๖] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคลโอกาส

[๑๕๗] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๕๘] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปัจจนีกบุคคล

[๑๕๙] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด และเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๖๐] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๑๖๑] รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

[๑๖๒] อนุ. เวทนาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๖๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติ ในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๖๔] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของ บุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ และเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๒. อดีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๖๕] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๖๖] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๖๗] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๖๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและรูปขันธ์ก็เคยเกิด

[๑๖๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกบุคคล

[๑๗๐] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

[๑๗๑] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๑๗๒] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๗๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

[๑๗๔] เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๗๕] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปขันธ์ก็จักเกิด

[๑๗๖] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นจักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

อนุโลมโอกาส

[๑๗๗] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๗๘] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นจักเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน อรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปขันธ์ก็จักเกิด

[๑๗๙] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจ-โวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็จักเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๑๘๐] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๘๑] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๑๘๒] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๘๓] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน อรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปขันธ์ก็ไม่ใช่จักเกิด

[๑๘๔] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๘๕] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด ฯลฯ

(ในอุปปาทวาร ท่านจำแนกขันธยมกส่วนปัจจุบันกับอดีตไว้ฉันใด ในอุปปาทนิโรธวารนี้ ก็พึงจำแนกฉันนั้น)

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๘๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๑๘๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๑๘๘] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๘๙] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปขันธ์ก็กำลังเกิด

[๑๙๐] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติใน จตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๑๙๑] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๙๒] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๑๙๓] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๙๔] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ และรูปขันธ์ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๙๕] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๙๖] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปขันธ์ของบุคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๙๗] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและ สัญญาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๙๘] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๙๙] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่เวทนาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในในปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปขันธ์ก็เคยเกิด

[๒๐๐] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่สัญญาขันธ์ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและสัญญาขันธ์ก็จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่เวทนาขันธ์ไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและ ปัญจโวการภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและเวทนาขันธ์ก็เคยเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๒๐๑] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๒๐๒] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๒๐๓] อนุ. รูปขันธ์ในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๒๐๔] อนุ. รูปขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปขันธ์ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่เวทนาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ รูปขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและเวทนาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปขันธ์ก็ไม่เคยเกิด

[๒๐๕] อนุ. เวทนาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สัญญาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่สัญญาขันธ์มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ เวทนาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและสัญญาขันธ์ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สัญญาขันธ์ของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ เวทนาขันธ์ของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่เวทนาขันธ์มิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สัญญาขันธ์ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ และเวทนาขันธ์ก็ไม่เคยเกิดอุปปาท

นิโรธวาร จบ

ปวัตติวาร จบ

๓. ปริญญาวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

[๒๐๖] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้ เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

๒. อดีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

[๒๐๗] อนุ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้เวทนา-ขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

[๒๐๘] อนุ. บุคคลใดจักกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

[๒๐๙] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคลไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ แต่มิใช่ไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคลแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์และก็ไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์

ปฏิ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์ แต่มิใช่ไม่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันต-บุคคลแล้ว บุคคลที่เหลือไม่เคยกำหนดรู้เวทนาขันธ์และก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

[๒๑๐] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ แต่มิใช่จักไม่กำหนดรู้เวทนาขันธ์ อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่านั้นไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ และก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ แต่มิใช่ไม่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์ อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่านั้นไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ และก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้รูปขันธ์

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

[๒๑๑] อนุ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลนั้นไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักได้มรรค บุคคลเหล่านั้นไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ แต่มิใช่จักไม่กำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่านั้นไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์และก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคลไม่ใช่จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์ แต่มิใช่ไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่าใดจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนเหล่านั้นไม่ใช่ จักกำหนดรู้เวทนาขันธ์และก็ไม่เคยกำหนดรู้รูปขันธ์

ปริญญาวาร จบ

ขันธยมก จบ

๓. อายตนยมก

๑. ปัณณัตติวารอุทเทส

[๑] **อายตนะ ๑๒** คือ

๑.	จักขายตนะ	๒.	โสตายตนะ
๓.	ฆานายตนะ	๔.	ชิวหายตนะ
๕.	กายายตนะ	๖.	รูปายตนะ
๗.	สัททายตนะ	๘.	คันธายตนะ
๙.	รสายตนะ	๑๐.	โผฏฐัพพายตนะ
๑๑.	มนายตนะ	๑๒.	ธัมมายตนะ

๑. ปทโสธนวาร

ว่าด้วยการอธิบายคำของแต่ละบท

อนุโลม

[๒] จักขุ	เป็นจักขายตนะใช่ไหม	จักขายตนะ	เป็นจักขุใช่ไหม
โสตะ	เป็นโสตายตนะใช่ไหม	โสตายตนะ	เป็นโสตะใช่ไหม
ฆานะ	เป็นฆานายตนะใช่ไหม	ฆานายตนะ	เป็นฆานะใช่ไหม
ชิวหา	เป็นชิวหายตนะใช่ไหม	ชิวหายตนะ	เป็นชิวหาใช่ไหมกาย เป็นกายายตนะใช่ไหม
กายายตนะ	เป็นกายใช่ไหม		
รูป	เป็นรูปายตนะใช่ไหม	รูปายตนะ	เป็นรูปใช่ไหม
สัททะ	เป็นสัททายตนะใช่ไหม	สัททายตนะ	เป็นสัททะใช่ไหม
คันธะ	เป็นคันธายตนะใช่ไหม	คันธายตนะ	เป็นคันธะใช่ไหม
รสะ	เป็นรสายตนะใช่ไหม	รสายตนะ	เป็นรสะใช่ไหม
โผฏฐัพพะ	เป็นโผฏฐัพพายตนะใช่ไหม	โผฏฐัพพายตนะ	เป็นโผฏฐัพพะใช่ไหม
มนะ	เป็นมนายตนะใช่ไหม	มนายตนะ	เป็นมนะใช่ไหม
ธัมมะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม	ธัมมายตนะ	เป็นธัมมะใช่ไหม(๑๐)

ปัจจนีกะ

[๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขายตนะ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตายตนะ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานายตนะ ไม่เป็นฆานะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหา ไม่เป็นชิวหายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหายตนะ ไม่เป็นชิวหาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายายตนะ ไม่เป็นกายใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปายตนะ ไม่เป็นรูปใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททะ ไม่เป็นสัททายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททายตนะ ไม่เป็นสัททะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธะ ไม่เป็นคันธายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธายตนะ ไม่เป็นคันธะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสะ ไม่เป็นรสายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสายตนะ ไม่เป็นรสะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพะ ไม่เป็นโผฏฐัพพายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพายตนะ ไม่เป็นโผฏฐัพพะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมนะ ไม่เป็นมนายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมนายตนะ ไม่เป็นมนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมายตนะ ไม่เป็นธัมมะใช่ไหม (๑๑)

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

ว่าด้วยการอธิบายคำของบทโดยยึดบทประธานเป็นหลักดุจกงจักร

อนุโลม

[๔] จักขุ เป็นจักขายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นโสตายตนะใช่ไหม
จักขุ เป็นจักขายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นฆานายตนะใช่ไหม
จักขุ เป็นจักขายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นชิวหายตนะใช่ไหม ฯลฯ

จักขุ	เป็นจักขายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม (๑)
โสตะ	เป็นโสตายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นจักขายตนะใช่ไหม
โสตะ	เป็นโสตายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นฆานายตนะใช่ไหม ฯลฯ
โสตะ	เป็นโสตายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม (๒)
ฆานะ	เป็นฆานายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นจักขายตนะใช่ไหม
ฯลฯ		อายตนะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม ฯลฯ(๓-๑๑)
ธัมมะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นจักขายตนะใช่ไหม
ธัมมะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นโสตายตนะใช่ไหม ฯลฯ
ธัมมะ	เป็นธัมมายตนะใช่ไหม	อายตนะ	เป็นมนายตนะใช่ไหม (๑๒)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัจจนีกะ

[๕]	สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ	ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ	ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม ฯลฯ
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ	ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม (๑)
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ	ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม ฯลฯ
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ	ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม ฯลฯ
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม (๒)
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ	ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม ฯลฯ
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ	ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหมฯลฯ(๓-๑๑)
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ	ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ	ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ	ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม ฯลฯ
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ	ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นมนายตนะใช่ไหม (๑๒) (๑๓)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

๓. สุทธายตนวาร

ว่าด้วยการอธิบายอายตนะล้วน ๆ

อนุโลม

[๖] จักขุ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นจักขุใช่ไหม
โสตะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นโสตะใช่ไหม
ฆานะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นฆานะใช่ไหม
ชิวหา เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นชิวหาใช่ไหมกาย เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นกายใช่ไหม
รูป เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นรูปใช่ไหม
สัททะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นสัททะใช่ไหม
คันธะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นคันธะใช่ไหม
รสะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นรสะใช่ไหม
โผฏฐัพพะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นโผฏฐัพพะใช่ไหม
มนะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นมนะใช่ไหม
ธัมมะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นธัมมะใช่ไหม (๑๔)

ปัจจนีกะ

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นฆานะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหา ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นชิวหาใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นกายใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นรูปใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นสัททะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นคันธะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นรสะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโผฏฐัพพะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมนะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นมนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมะใช่ไหม (๑๕)

๔. สุทธายตนมูลจักกวาร

ว่าด้วยการอธิบายคำของบทที่มีอายตนะล้วน ๆ เป็นมูลดุจกงจักร

อนุโลม

[๘] จักขุ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นโสตะใช่ไหม ฯลฯ
จักขุ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นธัมมะใช่ไหม (๑)
โสตะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นจักขุใช่ไหม ฯลฯ
โสตะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นธัมมะใช่ไหม (๒)
ฆานะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นจักขุใช่ไหม ฯลฯ
ฆานะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นธัมมะใช่ไหม ฯลฯ (๓-๑๑)
ธัมมะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นจักขุใช่ไหม
ธัมมะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นโสตะใช่ไหม ฯลฯ
ธัมมะ เป็นอายตนะใช่ไหม อายตนะ เป็นมนะใช่ไหม (๑๒) (๑๖)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัจจนีกะ

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมะใช่ไหม (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม ฯลฯ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมะใช่ไหม (๒)
สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม ฯลฯ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมะใช่ไหม ฯลฯ (๓-๑๑)
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม ฯลฯ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นมนะใช่ไหม (๑๒) (๑๗)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัณณัตติวารอุทเทส จบ

๑. ปัณณัตติวารนิทเทส

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

จักขายตนมูลกนัย

[๑๐] อนุ. จักขุ เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ เป็นจักขุ แต่ไม่เป็นจักขายตนะ จักขายตนะ เป็นจักขุก็ใช่ เป็นจักขายตนะก็ใช่

ปฏิ. จักขายตนะ เป็นจักขุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. โสตะ เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. ทิพพโสตะ ตัณหาโสตะ เป็นโสตะ แต่ไม่เป็นโสตายตนะ โสตายตนะ เป็นโสตะก็ใช่ เป็นโสตายตนะก็ใช่

ปฏิ. โสตายตนะ เป็นโสตะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานะ เป็นฆานายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะ เป็นฆานะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ชิวหา เป็นชิวหายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ชิวหายตนะ เป็นชิวหาใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กาย เป็นกายายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นกายายตนะแล้ว กายที่เหลือเป็นกาย แต่ไม่เป็นกายายตนะ กายายตนะ เป็นกายก็ใช่ เป็นกายายตนะก็ใช่

ปฏิ. กายายตนะ เป็นกายใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. รูป เป็นรูปายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นรูปายตนะแล้ว รูปที่เหลือเป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปายตนะ รูปายตนะ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปายตนะก็ใช่

ปฏิ. รูปายตนะ เป็นรูปใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สัททะ เป็นสัททายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัททายตนะ เป็นสัททะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. คันธะ เป็นคันธายตนะใช่ไหม

วิ. สีลคันธะ(กลิ่นคือศีล) สมาธิคันธะ(กลิ่นคือสมาธิ) ปัญญาคันธะ(กลิ่น คือปัญญา) เป็นคันธะ แต่ไม่เป็นคันธายตนะ คันธายตนะ เป็นคันธะก็ใช่ เป็นคันธายตนะก็ใช่

ปฏิ. คันธายตนะ เป็นคันธะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. รสะ เป็นรสายตนะใช่ไหม

วิ. อรรถรส ธรรมรส วิมุตติรส เป็นรสะ แต่ไม่เป็นรสายตนะ รสายตนะ เป็นรสะก็ใช่ เป็นรสายตนะก็ใช่

ปฏิ. รสายตนะ เป็นรสะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. โผฏฐัพพะ เป็นโผฏฐัพพายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โผฏฐัพพายตนะ เป็นโผฏฐัพพะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มนะ เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะ เป็นมนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ธัมมะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นธัมมายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือเป็นธัมมะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ ธัมมายตนะ เป็นธัมมะก็ใช่ เป็นธัมมายตนะก็ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะ เป็นธัมมะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกะ

[๑๑] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขายตนะ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ ไม่เป็นจักขายตนะ แต่เป็นจักขุ เว้นจักขุและจักขายตนะแล้ว รูปที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นจักขายตนะก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตายตนะ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม

วิ. ทิพพโสตะ ตัณหาโสตะ ไม่เป็นโสตายตนะ แต่เป็นโสตะ เว้นโสตะและ โสตายตนะแล้ว รูปที่เหลือไม่เป็นโสตะก็ใช่ ไม่เป็นโสตายตนะก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานายตนะ ไม่เป็นฆานะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหา ไม่เป็นชิวหายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหายตนะ ไม่เป็นชิวหาใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายายตนะ ไม่เป็นกายใช่ไหม

วิ. เว้นกายายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายายตนะ แต่เป็นกาย เว้นกายและกายายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายก็ใช่ ไม่เป็นกายายตนะก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปายตนะ ไม่เป็นรูปใช่ไหม

วิ. เว้นรูปายตนะแล้ว รูปที่เหลือไม่เป็นรูปายตนะ แต่เป็นรูป เว้นรูปและรูปายตนะแล้ว รูปที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นรูปายตนะก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททะ ไม่เป็นสัททายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททายตนะ ไม่เป็นสัททะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธะ ไม่เป็นคันธายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธายตนะ ไม่เป็นคันธะใช่ไหม

วิ. สีลคันธะ สมาธิคันธะ ปัญญาคันธะ ไม่เป็นคันธายตนะ แต่เป็นคันธะ เว้นคันธะและคันธายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นคันธะก็ใช่ ไม่เป็นคันธายตนะก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสะ ไม่เป็นรสายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสายตนะ ไม่เป็นรสะใช่ไหม

วิ. อรรถรส ธรรมรส วิมุตติรส ไม่เป็นรสายตนะ แต่เป็นรสะ เว้นรสะและ รสายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรสะก็ใช่ ไม่เป็นรสายตนะก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพะ ไม่เป็นโผฏฐัพพายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพายตนะ ไม่เป็นโผฏฐัพพะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมนะ ไม่เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมนายตนะ ไม่เป็นมนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมายตนะ ไม่เป็นธัมมะใช่ไหม

วิ. เว้นธัมมายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นธัมมายตนะ แต่เป็นธัมมะ เว้นธัมมะและธัมมายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นธัมมะก็ใช่ ไม่เป็นธัมมายตนะก็ใช่

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๒] อนุ. จักขุ เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ เป็นจักขุ แต่ไม่เป็นจักขายตนะ จักขายตนะ เป็นจักขุก็ใช่ เป็นจักขายตนะก็ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. โสตายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นโสตายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นโสตายตนะ

อนุ. จักขุ เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ เป็นจักขุ แต่ไม่เป็นจักขายตนะ จักขายตนะเป็นจักขุก็ใช่ เป็นจักขายตนะก็ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นฆานายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. อายตนะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ธัมมายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นธัมมายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ

อนุ. โสตะ เป็นโสตายนะใช่ไหม ฯลฯ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ ฯลฯ

อนุ. ธัมมะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นธัมมายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือเป็นธัมมะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ ธัมมายตนะ เป็นธัมมะก็ใช่ เป็นธัมมายตนะก็ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. จักขายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นจักขายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นจักขายตนะ

อนุ. ธัมมะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นธัมมายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือเป็นธัมมะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ ธัมมายตนะ เป็นธัมมะก็ใช่ เป็นธัมมายตนะก็ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นโสตายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. อายตนะ เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. มนายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นมนายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นมนายตนะ

(ผู้มีปัญญาพึงผูกเป็นจักกนัยที่มีบทแต่ละบทเป็นมูล)

ปัจจนีกะ

[๑๓] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑)

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ (๒-๑๑)

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑๒)

(เมื่อผูกเป็นจักกนัยแล้ว พึงเพิ่มคำว่า อามนฺตา (ใช่) ทุก ๆ บท)

๓. สุทธายตนวาร

อนุโลม

[๑๔] อนุ. จักขุ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. จักขายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นจักขายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นจักขายตนะ

อนุ. โสตะ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ ฆานะ ฯลฯ ชิวหา ฯลฯ กาย ฯลฯ รูป ฯลฯ สัททะ ฯลฯ คันธะ ฯลฯ รสะ ฯลฯ โผฏฐัพพะ ฯลฯ มนะ ฯลฯ

อนุ. ธัมมะ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ธัมมายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นธัมมายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ

ปัจจนีกะ

[๑๕] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นจักขุแล้ว อายตนะที่เหลือ ไม่เป็นจักขุ แต่เป็นอายตนะ เว้นจักขุและอายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นอายตนะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นโสตะแล้ว ฯลฯ เว้นฆานะแล้ว ฯลฯ เว้นชิวหาแล้ว ฯลฯ ไม่เป็นอายตนะ ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นกายายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ฯลฯ เว้นสัททะแล้ว เว้นคันธะแล้ว ฯลฯ เว้นรสะแล้ว ฯลฯ เว้นโผฏฐัพพะแล้ว ฯลฯ ไม่เป็นอายตนะ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโผฏฐัพพายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมนะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นมนะแล้ว อายตนะที่เหลือไม่เป็นมนะ แต่เป็นอายตนะ เว้นมนะและอายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นมนะก็ใช่ ไม่เป็นอายตนะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. สุทธายตนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๖] อนุ. จักขุ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. โสตายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นโสตายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นโสตายตนะ

อนุ. จักขุ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นฆานายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. อายตนะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ธัมมายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นธัมมายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นธัมมายตนะ (๑)

อนุ. โสตะ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นจักขายตนะใช่ไหม ฯลฯ ไม่เป็นจักขายตนะ ฯลฯ

ปฏิ. อายตนะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม ฯลฯ ไม่เป็นธัมมายตนะ (๒)

อนุ. ฆานะ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นจักขายตนะใช่ไหม ฯลฯ

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นธัมมายตนะใช่ไหม ฯลฯ ไม่เป็นธัมมายตนะ ฯลฯ (๓-๑๑)

อนุ. ธัมมะ เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อายตนะ เป็นจักขายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. อายตนะ เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. มนายตนะ เป็นอายตนะก็ใช่ เป็นมนายตนะก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นอายตนะ แต่ไม่เป็นมนายตนะ (๑๒)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัจจนีกะ

[๑๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นจักขุแล้ว อายตนะที่เหลือไม่เป็นจักขุ แต่เป็นอายตนะ เว้นจักขุและ อายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นอายตนะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นจักขุแล้ว อายตนะที่เหลือไม่เป็นจักขุ แต่เป็นอายตนะ เว้นจักขุและ อายตนะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นอายตนะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นฆานายตนะใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑)

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. เว้นโสตะแล้ว ฯลฯ เว้นฆานะแล้ว ฯลฯ เว้นชิวหาแล้ว ฯลฯ ไม่เป็นอายตนะ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ (๔)

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นธัมมายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ (๕-๑๑)

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นจักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมะ ไม่เป็นอายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นโสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นอายตนะ ไม่เป็นมนายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่ (๑๒)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัณณัตติวารนิทเทส จบ

๒. ปวัตติวาร ๑. อุปปาทวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๘] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้โสตะเกิดไม่ได้[๑] กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดได้[๒] กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและโสตายตนะก็กำลังเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีโสตะและจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้[๓]กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่า นั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุและฆานะเกิดได้[๔]กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้[๕] กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะและจักขุเกิดได้[๖] กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

---

[๑] คำบาลีว่า **สจกฺขุกานำ อโสตกานำ** ท่านหมายถึงสัตว์ผู้เป็นโอปปาติกะ ในอบายภูมิที่มีหูหนวกแต่กำเนิดเพราะเกิดมามีแต่จักขุไม่มีโสตะ เช่น พวกเปรต อสุรกาย เป็นต้น (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๓)

[๒] คำบาลีว่า **สจกฺขุกานำ สโสตกานำ** ท่านหมายถึงสัตว์ผู้มีอายตนะบริบูรณ์ในสุคติภูมิ ทุคติภูมิ และพวกรูปพรหมผู้เป็นโอปปาติกะ เพราะเกิดมามีจักขุและโสตะบริบูรณ์ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๓)

[๓] คำบาลีว่า **สจกฺขุกานำ อฆานกานำ** ท่านหมายถึงพรหมปาริสัชชา (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๓)

[๔] คำบาลีว่า **สจกฺขุกานำ สฆานกานำ** ท่านหมายถึงโอปปาติกสัตว์ผู้หูหนวกโดยกำเนิดและมีอายตนะบริบูรณ์ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๔)

[๕] คำบาลีว่า **สฆานกานำ อจกฺขุกานำ** ท่านหมายถึงโอปปาติกสัตว์ผู้บอดและหนวกมาแต่กำเนิด (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๑๒/๓๕๔)

[๖] คำบาลีว่า **สฆานกานำ สจกฺขุกานำ** ท่านหมายถึงโอปปาติกสัตว์ผู้มีอายตนะบริบูรณ์ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๔)

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้[๑] กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้[๒] กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๙] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้[๓] กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

---

[๑] หมายถึงคัพภเสยยกสัตว์และโอปปาติกสัตว์ผู้บอดและหนวกโดยกำเนิด (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๔)

[๒] หมายถึงอรูปพรหมและโอปปาติกสัตว์ ๓ จำพวกผู้บอดโดยกำเนิดเป็นต้น (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๑๘-๒๑/๓๕๔)

[๓] หมายถึงคัพภเสยยกสัตว์ อสัญญีสัตว์ และรูปพรหมที่เหลือ (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๑๘-๒๑/๓๕๔)

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้[๑] กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๐] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปและจิตเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตและรูปเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

---

[๑] หมายถึงคัพภเสยยกสัตว์ รูปพรหม และอรูปพรหม (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๔)

มนายตนมูลกนัย

[๒๑] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๒] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะในภูมิใดกำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นจักขายตนะกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในกามาวจรภูมิ ในภูมินั้นจักขายตนะกำลังเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะในภูมิใดกำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะในภูมิใดกำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปายตนะกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปายตนะกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะในภูมิใดกำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นมนายตนะกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นมนายตนะกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดกำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิด แต่ จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิดและ จักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๓] อนุ. ฆานายตนะในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นรูปายตนะกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในกามาวจรภูมิ ในภูมินั้นรูปายตนะกำลังเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

(พึงทราบว่า ฆานายตนะในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะและธัมมายตนะในภูมินั้นก็เป็นเช่นเดียวกัน ไม่มีข้อแตกต่างกัน มีความสังเขปในวาระต่อไป)

อนุ. ฆานายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิด แต่ ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในกามาวจรภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิดและ ฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๔] อนุ. รูปายตนะในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นรูปายตนะกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นรูปายตนะกำลังเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นมนายตนะกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นมนายตนะกำลังเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ และอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิดและรูปายตนะ ก็กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๒๕] อนุ. มนายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นธัมมายตนะกำลังเกิดและ มนายตนะก็กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้โสตะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุและโสตะ เกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและโสตายตนะก็กำลังเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีโสตะและจักขุเกิด ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด (อายตนะที่ท่านย่อไว้แล้วเป็นเช่นเดียวกันกับคำที่ท่านกล่าวว่า ของบุคคลใด)

จักขายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๒๗] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น กำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด และมนายตนะก็กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๘] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้โสตะเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ บุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดไม่ได้จักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติบุคคลผู้มีโสตะและจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้ฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติบุคคลผู้มีจักขุและฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้จักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ บุคคลผู้มีฆานะและจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้รูปเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ บุคคลผู้ มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้จิตเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๙] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้รูปเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้จิตเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๓๐] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๓๑] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๓๒] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ในภูมินั้นฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นจักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นจักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. รูปายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นจักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นจักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๓๓] อนุ. ฆานายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ ไม่กำลังเกิด ในอรูปภูมิ ในภูมินั้นฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่ กำลังเกิด

ปฏิ. รูปายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๓๔] อนุ. รูปายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปฏิ. มนายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๓๕] อนุ. มนายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกปุคคลโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๓๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้โสตะเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้ กำลังจุติ บุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดไม่ได้จักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติบุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

มนายตนมูลกนัย

[๓๗] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

๒. อดีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๓๘] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๙] อนุ. ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะของบุคคลใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๔๐] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ในภูมิใด พึงเพิ่มชื่อที่เกินเข้ามาว่า กำลังเกิด เคยเกิด ทั้งในปัจจุบัน อดีต อนาคต ปัจจุบันกับอดีต ปัจจุบันกับอนาคต อดีตกับอนาคตเหมือนกันทุกแห่ง)

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๔๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด และฆานายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการ-ภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็เคยเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๔๒] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็เคยเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็เคยเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็เคยเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๔๓] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มนายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมนายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็เคยเกิดรูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็เคยเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๔๔] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มนายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจ-โวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมนายตนะก็เคยเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๔๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี (ย่อ)

จักขายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกกนัย

[๔๖] มนายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี ฯลฯ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๔๗] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๔๘] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่เคยเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ อสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจักขายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่ เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๔๙] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๕๐] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๕๑] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๕๒] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดแต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด (มนายตนะและธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เป็นเช่นเดียวกัน วาระเหล่านี้เหมือนกันทั้ง ๒ วาระ)

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและจักขายตนะก็จักเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๕๓] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๕๔] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๕๕] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๕๖] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๕๗] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็จักเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๕๘] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๕๙] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น จักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๖๐] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจ-โวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๖๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจจิมภวิกบุคคลและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจจิมภวิกบุคคล จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๖๒] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๖๓] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๖๔] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๖๕] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๖๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๖๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้ อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะ ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด และมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๖๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๖๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคล มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

มนายตนมูลกนัย จบ

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๗๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๗๑] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุปัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๗๒] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุปัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุปัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๗๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุปัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุปัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๗๔] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๗๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นใน ภูมินั้นกำลังเกิด แต่โสตายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและโสตายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๗๖] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๗๗] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติ ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและ รูปายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๗๘] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๗๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

จักขายตนมูลกนัย จบ

จักขายตนมูลกนัย

[๘๐] อนุ. ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๘๑] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๘๒] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ โสตายนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและฆานายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลกำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่เคยเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่

ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๘๓] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด และธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๘๔] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๘๕] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๘๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและโสตายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานกำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด และธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๘๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเล่านั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด และมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๘๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดแต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดแต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๘๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จัก เกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๙๐] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๙๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและโสตายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ในกามาวจรภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด และฆานายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๙๒] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้ กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้ กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ และบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ

ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด และฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๙๓] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้กำลังอุบัติใน อสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้ กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้ กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปายตนะก็กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๙๔] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและมนายตนะก็กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๙๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและฆานายตะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่

กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจ-โวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ และอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่จักไม่เกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด และรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน

กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลัง เกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดแต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๙๖] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิม-ภวิกบุคคลในรูปาวจภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๙๗] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๙๘] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๙๙] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๐๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของ บุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะ มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลัง

ปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ และอรูปภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะ มิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจาก

รูปาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพานในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๐๑] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๐๒] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและปัจจุบันภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๐๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๐๔] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและโสตายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ แล้วปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคล จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะ ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๐๕] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดเคยเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคล ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะ ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๖] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดเคยเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคล รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะ ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๗] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จัก เกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคล มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะ ไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๐๘] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๐๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและโสตายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจจุบันภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและฆานายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่จักขายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและจักขายตนะก็เคยเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๑๐] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและรูปายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็เคยเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็เคยเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๑๑] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและ มนายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปายตนะก็เคยเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่รูปายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและรูปายตนะก็เคยเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๑๒] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคล มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและธัมมายตนะก็จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มนายตนะไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจ-โวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและมนายตนะก็เคยเกิด

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๑๓] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคย เกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๑๑๔] อนุ. ฆานายตนะฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะของบุคคลใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๑๕] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๑๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ อสัญญสัตตภูมิ และอรูปภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ อสัญญสัตตภูมิ และอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอรูป-ภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจักขายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด และจักขายตนะก็ไม่เคยเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๑๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและรูปายตนะ ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและ ฆานายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและ อรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด และธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและ อรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่เคยเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๑๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิก-บุคคลในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด และรูปายตนะก็ไม่เคยเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๑๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิมนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคล ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่เคยเกิด

มนายตนมูลกนัย จบอุปปาทวาร จบ

๒. ปวัตติวาร ๒. นิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๒๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้โสตะเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่โสตายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและโสตายตนะก็กำลังดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีโสตะและจักขุเกิดได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุและฆานะเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะและจักขุเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของ บุคคลเหล่านั้นกำลังดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้น กำลังดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของ บุคคลเหล่านั้นกำลังดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๒๑] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น กำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้น กำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๒๒] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปและจิตเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและมนายตนะก็กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปและจิตเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๒๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและมนายตนะก็กำลังดับ

มนายตนมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๒๔] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๒๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม ฯลฯ ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับใช่ไหม

(คำที่ท่านกล่าวว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ซึ่งเหมือนกัน พึงขยายให้พิสดาร)

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๒๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้โสตะเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่โสตายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและโสตายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดไม่ได้จักขุเกิดได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีโสตะและจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้ฆานะเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุและฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้จักขุเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและ บุคคลผู้มีฆานะและจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้รูปเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและ รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้จิตเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๒๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้รูปเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและ รูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้จิตเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของ บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๒๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๒๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๓๐] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๓๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ โสตายตนะของ บุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม ฯลฯ

(คำที่ท่านกล่าวว่า ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกับคำที่ท่านกล่าวว่า ของบุคคลใด)

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมปุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๓๒] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

(ในอุปปาทวาร นิโรธวาร อุปปาทนิโรธวาร อตีตปุจฉา เหมือนกันทั้งอนุโลม และปฏิโลม)

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๓๓] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน รูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและ ฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็จักดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๓๔] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน รูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและ ฆานายตนะก็จักดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและฆานายตนะก็จักดับ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๓๕] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปายตนะก็จักดับ

[๑๓๖] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดจักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๓๗] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดจักดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๓๘] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้

อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้ อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ฯลฯ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๓๙] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฯลฯ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๔๐] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการ-ภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปาวจรภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ฯลฯ

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๔๑] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ บุคคลผู้อุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ฯลฯ บุคคลผู้อุบัติอย่ ในจตุโวการภูมิและ ปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและมนายตนะก็จักดับ

(ในคำที่ท่านกล่าวว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ในอุปปาทวาร อนาคตปุจฉา ท่านขยายให้พิสดารแล้วฉันใด แม้ในนิโรธวาร ก็พึงขยายให้พิสดารฉันนั้น)

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๔๒] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน รูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๔๓] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน รูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิก-บุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลเหล่า ใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๔๔] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้ว ปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๔๕] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๔๖] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๔๗] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่ จักดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๔๘] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่ จักดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ฆานายตะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๔๙] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๕๐] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๕๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ โสตายนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

[๑๕๒] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

[๑๕๓] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

[๑๕๔] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดเคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและมนายตนะก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๑๕๕] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๑๕๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นกำลังดับ แต่โสตายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและโสตายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น กำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่เคยดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและฆานายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและรูปายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มนายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมนายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิด ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๕๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้ กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและฆานายตนะก็

กำลังดับ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๕๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญ-สัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มนายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมนายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๕๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจิตเกิดได้ กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและมนายตนะก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๖๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้น ก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับ มีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับมีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ

อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่เคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับมีไหม

วิ. ไม่มี

จักขายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๖๑] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคลโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๖๒] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่โสตายตนะ มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและโสตายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ฆานายตนะ มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ และอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะ ก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะ

มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับแต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาส-ภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับแต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาส-ภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับแต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๖๓] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิและ อรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่

เคยดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติ อยู่ในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๖๔] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญ-สัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๖๕] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๖๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่โสตายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและโสตายตนะก็จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะมิใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของ บุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้น ฯลฯ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้น ฯลฯ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๖๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน อรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและฆานายตนะก็กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้น กำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๖๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น กำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

[๑๖๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับแต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและมนายตนะก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๑๗๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๑๗๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นกำลังดับ แต่โสตายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและโสตายตนะก็จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจร-ภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นกำลังดับและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

(สามวาระในปัจจุบันและอดีตท่านขยายให้พิสดารแล้วฉันใด แม้วาระนี้ก็พึงขยายให้พิสดารฉันนั้น)

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็

กำลังดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๗๒] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ รูปายตนะของบุคคล นั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ฯลฯ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๗๓] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ จักดับ บุคคลนอกนี้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปายตนะก็กำลังดับ

มนายตนมูลกนัย

[๑๗๔] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและมนายตนะก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๗๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้น ก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน อรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ฆานายตนะมิใช่จักไม่ดับ ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลัง ดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักเกิดในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จัก ดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลัง ดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน อรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะ ก็มิใช่จักไม่ดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๗๖] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคลนั้น ก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ในรูปาวจรภูมิและปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและปัจฉิมภวิก-บุคคลในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็มิใช่

กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิ และอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๗๗] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ รูปายตนะไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ แต่ รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ ธัมมายตนะมิใช่ จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๗๘] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ กำลังดับใช่ไหม

วิ. กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๗๙] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๘๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่

ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ฆานายตนะ มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อูบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจร-ภูมิ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้อูบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๘๑] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติจาก กามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับแต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๘๒] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ

บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิซึ่งกำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะ มิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิและบุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญ-สัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและ ธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๘๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. กำลังดับ

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๘๔] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่โสตายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและโสตายตนะก็จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน รูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจร-ภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ฆานายตนะ ไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๘๕] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใด จักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดเคยดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและ ธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๘๖] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดเคยดับ มนาตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและ ธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๘๗] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดเคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๘๘] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดเคยดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๘๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับ แต่โสตายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและโสตายตนะก็จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมิ นั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่เคยดับ บุคคล นอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและ จักขายตนะก็เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับ แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่เคยดับ บุคคล นอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็เคยดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๙๐] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและรูปายตนะก็จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อูบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็เคยดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่เคยดับ บุคคล(นอกนี้)ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็เคยดับ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๙๑] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. มนาตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและ รูปายตนะก็เคยดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปายตนะก็เคยดับ

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๙๒] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ธัมมายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและธัมมายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่มนายตนะไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและมนายตนะก็เคยดับ

มนายตนมูลกนัย จบ

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๙๓] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่เคยดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่เคย ดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่เคยดับ ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่เคย ดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

อนุ. ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะของบุคคลใดไม่เคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่เคย ดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๙๔] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่เคยดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๑๙๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ อรูปภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ อสัญญสัตตภูมิ และอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ อรูปภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่เคยดับ

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๑๙๖] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานใน

รูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานใน

รูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและฆานายตนะก็ไม่เคยดับ

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๑๙๗] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่เคยดับ

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานใน สุทธาวาสภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและ รูปายตนะก็ไม่เคยดับ

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๑๙๘] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในสุทธาวาสภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและมนายตนะก็ไม่เคยดับ

นิโรธวาร **จบ**

๒. ปวัตติวาร ๓. อุปปาทนิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๑๙๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะ ฯลฯ รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่ ฯลฯ

[๒๐๐] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุโลมโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๐๑] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ในภูมิใด ไม่ควรเพิ่มคำว่า มิใช่ คำที่ท่านกล่าวไว้ว่าในภูมิใด พึงเพิ่มคำที่เหมือนกันกับคำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ในภูมิใด ซึ่งนอกจากนี้ คำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ในภูมิใด เหมือนกันทั้ง ๓ วาระ)

อนุโลมปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๐๒] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะของ บุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่ ฯลฯ

[๒๐๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๐๔] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีโสตะเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด และโสตายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้น ก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีโสตะเกิดไม่ได้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีฆานะ เกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด และฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังจุติ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุ เกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ และจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจักขายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๐๕] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังจุติและบุคคลผู้มี

ฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะ ก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่

กำลังดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ฆานายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและฆานายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๐๖] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ และบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังจุติ และบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๒๐๗] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มนายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมนายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๐๘] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๐๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ของบุคคลใด และคำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน)

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๑๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

(ในอุปปาทวาร นิโรธวาร และอุปปาทนิโรธวาร อดีตปุจฉาเหมือนกันทั้งอนุโลมและปัจจนีกะ)

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๑๑] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน อรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและ จักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขา-ยตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและ จักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้จักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๑๒] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและฆานายตนะก็จักเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ และบุคคลผู้จักอุบัติในรูปาวจรภูมิและ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและฆานายตนะก็จักเกิด

[๒๑๓] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้จักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปายตนะก็จักเกิด

[๒๑๔] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและ มนายตนะก็จักเกิด

อนุโลมโอกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๒๑๕] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๒๑๖] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจ-โวการภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะไม่ใช่จักเกิด

บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ จักขายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็จักเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๑๗] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็จักเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน

รูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ ฆานายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็จักเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๑๘] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปายตนะก็จักเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในปัญจโวการภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปายตนะก็จักเกิด

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๒๑๙] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ

ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่มนายตนะไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น จักดับและมนายตนะก็จักเกิด

ปัจจนีกบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๒๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติ ในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จัก ดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน อรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและ ฆานายตนะก็มิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิก-บุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จัก เกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จัก ดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิก-บุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะ ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๒๑] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติใน รูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจ-โวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๒๒๒] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๒๒๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๒๔] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๒๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้น ก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิ ใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๒๖] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน

รูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตต-ภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๒๗] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจจิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจจิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใด ฯลฯ

วิ. ใช่

รูปายตนมูลกนัย จบ

มนายตนมูลกนัย

[๒๒๘] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจจิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและ ธัมมายตนะ ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๒๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดเคยดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

(ปัจจุปปันนปุจฉาและอดีตปุจฉา ในอุปปาทวาร ท่านจำแนกไว้แล้วฉันใด ในอุปปาทนิโรธวารก็พึงจำแนก ทั้งอนุโลมและปัจจนีกะ ฉันนั้น)

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๓๐] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

[๒๓๑] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด รูปายตนะ ฯลฯ มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและฆานายตนะก็กำลังเกิด

[๒๓๒] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและรูปายตนะก็กำลังเกิด

[๒๓๓] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นจักดับและมนายตนะก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๒๓๔] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๒๓๕] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น จักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น กำลังเกิด แต่ฆานายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและฆานายตนะก็จักดับ

ปฏิ. ฆานายตะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่ กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่จักขายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิด ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและจักขายตนะก็กำลังเกิด

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๓๖] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติใน กามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้ กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ฆานายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและฆานายตนะก็กำลังเกิด

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๓๗] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มนายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมนายตนะก็จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในปัญจโวการภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและ รูปายตนะก็กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่รูปายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปเกิดได้ กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและรูปายตนะก็กำลังเกิด

[๒๓๘] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่มนายตนะไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตเกิดได้ กำลังอุบัติ ธัมมายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและมนายตนะก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล
จักขายตนมูลกนัย

[๒๓๙] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิและบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมภวิกบุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับแต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็มิใช่ จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักเกิด ในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๔๐] ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิก

บุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิ แล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๔๑] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะ ฯลฯ ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๒๔๒] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

จักขายตนมูลกนัย

[๒๔๓] อนุ. จักขายตนะในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคลโลกาส
จักขายตนมูลกนัย

[๒๔๔] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่โสตายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติ อยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและโสตายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ฆานายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิและอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและฆานายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จักขายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิและอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจักขายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพาน จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

จักขายตนมูลกนัย จบ

ฆานายตนมูลกนัย

[๒๔๕] อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่รูปายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและรูปายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากกามาวจรภูมิ บุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติในกามาวจรภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพาน ฆานายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะ ก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฆานายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ฆานายตนมูลกนัย จบ

รูปายตนมูลกนัย

[๒๔๖] อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากปัญจโวการภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอรูปภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มนายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมนายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่รูปายตนะมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังปรินิพพานและบุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและรูปายตนะก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. รูปายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีรูปเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพาน รูปายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ รูปายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๔๗] อนุ. มนายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ธัมมายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติและบุคคลผู้มีจิตเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ธัมมายตนะมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้กำลัง ปรินิพพาน มนายตนะของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและธัมมายตนะก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. ธัมมายตนะของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มนายตนะของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

จักขายตนมูลกนัย

[๒๔๘] อนุ. จักขายตนะของบุคคลใดเคยเกิด โสตายตนะของบุคคลนั้นก็จัก ดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังปรินิพพานในปัญจโวการภูมิ ปัจฉิมภวิกบุคคลในอรูปภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในอรูปภูมิแล้วปรินิพพานซึ่งกำลังจุติ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่โสตายตนะไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จักขายตนะของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและโสตายตนะก็จักดับ

ปฏิ. โสตายตนะของบุคคลใดจักดับ จักขายตนะของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

(อดีตปุจฉาและอนาคตปุจฉาในนิโรธวาร คำที่ท่านกล่าวไว้ว่า ของบุคคลใด ก็ดี ในภูมิใด ก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใด ก็ดี ท่านจำแนกไว้แล้วทั้ง**อนุโลม**และ**ปัจจนีก**ะ ฉันใด แม้ในอุปปาทนิโรธวารก็พึงจำแนกฉันนั้น)

อุปปาทนิโรธวาร จบ

ปวัตติวาร จบ

๓. ปริญญาวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

[๒๔๙] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

[๒๕๐] อนุ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้ โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดมิใช่เคยกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็มิใช่เคยกำหนดรู้ จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

[๒๕๑] อนุ. บุคคลใดจักกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้ โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้ โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้ จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

[๒๕๒] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้ โสตายตนะใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคลไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ แต่มิใช่ไม่เคยกำหนดรู้โสตายตนะ เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคลแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะและก็ไม่เคยกำหนดรู้โสตายตนะ

ปฏิ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่เคยกำหนดรู้โสตายตนะ แต่มิใช่ไม่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันต-บุคคลแล้ว บุคคลที่เหลือไม่เคยกำหนดรู้โสตายตนะและก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะก็ใช่

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

[๒๕๓] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้จักได้มรรคไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ แต่มิใช่จักไม่กำหนดรู้โสตายตนะ อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะและก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ แต่มิใช่ไม่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะและก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้จักขายตนะ

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

[๒๕๔] อนุ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้ โสตายตนะใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้จักขายตนะใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้จักขายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตา-ยตนะใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้จักได้มรรคไม่เคยกำหนดรู้จักขายตนะ แต่มิใช่จักไม่กำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่เคยกำหนดรู้จักขายตนะและก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้ จักขายตนะใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคลไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะ แต่มิใช่ไม่เคยกำหนดรู้ จักขายตนะ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่ใช่จักกำหนดรู้โสตายตนะและก็ไม่เคยกำหนดรู้จักขายตนะ

ปริญญาวาร จบ
อายตนยมก จบ
ธาตุยมก
๑. ปัณณัตติวารอุทเทส

[๑] **ธาตุ ๑๘** คือ

๑.	จักขุธาตุ	๒.	โสตธาตุ
๓.	ฆานธาตุ	๔.	ชิวหาธาตุ
๕.	กายธาตุ	๖.	รูปธาตุ
๗.	สัททธาตุ	๘.	คันธธาตุ
๙.	รสธาตุ	๑๐.	โผฏฐัพพธาตุ
๑๑.	จักขุวิญญาณธาตุ	๑๒.	โสตวิญญาณธาตุ
๑๓.	ฆานวิญญาณธาตุ	๑๔.	ชิวหาวิญญาณธาตุ
๑๕.	กายวิญญาณธาตุ	๑๖.	มโนธาตุ

๑๗. มโนวิญญาณธาตุ ๑๘. ธัมมธาตุ

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๒] จักขุ เป็นจักขุธาตุใช่ไหม จักขุธาตุ เป็นจักขุใช่ไหม
โสตะ เป็นโสตธาตุใช่ไหม โสตธาตุเป็นโสตะใช่ไหม

ฯลฯ

จักขุวิญญาณ เป็นจักขุวิญญาณธาตุใช่ไหม
จักขุวิญญาณธาตุ เป็นจักขุวิญญาณใช่ไหม

ฯลฯ

มโน เป็นมโนธาตุใช่ไหม มโนธาตุเป็นมโนใช่ไหม
มโนวิญญาณ เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม
มโนวิญญาณธาตุ เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม
ธรรม เป็นธัมมธาตุใช่ไหม ธัมมธาตุ เป็นธรรมใช่ไหม (๑๐)

ปัจจนีกะ

[๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุธาตุ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นโสตธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตธาตุ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุวิญญาณ ไม่เป็นจักขุวิญญาณธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุวิญญาณธาตุ ไม่เป็นจักขุวิญญาณใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโน ไม่เป็นมโนธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนธาตุ ไม่เป็นมโนใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนวิญญาณ ไม่เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนวิญญาณธาตุ ไม่เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมธาตุ ไม่เป็นธรรมใช่ไหม (๑๑)

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๔] จักขุ เป็นจักขุธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นโสตธาตุใช่ไหม

ฯลฯ

จักขุ เป็นจักขุธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นธัมมธาตุใช่ไหม (๑๒)

(พึงผูกเป็นจักกนัยในธาตุยมกนี้เหมือนในอายตนยมก)

ปัจจนีกะ

[๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นโสตธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นฆานธาตุใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม (๑๓)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

๓. สุทธธาตุวาร

อนุโลม

[๖] จักขุ เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นจักขุใช่ไหม
โสตะ เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นโสตะใช่ไหม
ฆานะ เป็นธาตุใช่ไหม

ฯลฯ

ชิวหา	เป็นธาตุใช่ไหม		
กาย	เป็นธาตุใช่ไหม	รูป	เป็นธาตุใช่ไหม
สัททะ	เป็นธาตุใช่ไหม	คันธะ	เป็นธาตุใช่ไหม
รสะ	เป็นธาตุใช่ไหม	โผฏฐัพพะ	เป็นธาตุใช่ไหม
จักขุวิญญาณ	เป็นธาตุใช่ไหม	ธาตุ	เป็นจักขุวิญญาณใช่ไหม

โสตวิญญาณ เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นโสตวิญญาณใช่ไหม

ฆานวิญญาณ ...

ชิวหาวิญญาณ ...

กายวิญญาณ ...

มโน เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นมโนใช่ไหม

มโนวิญญาณ เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม

ธรรม เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นธรรมใช่ไหม (๑๔)

ปัจจนีกะ

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหา ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททะ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธะ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสะ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพะ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุวิญญาณ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นจักขุวิญญาณใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตวิญญาณ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานวิญญาณ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหาวิญญาณ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายวิญญาณ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นกายวิญญาณใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโน ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นมโนใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนวิญญาณ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นธรรมใช่ไหม (๑๕)

๔. สุทธธาตุมูลจักกวาร

อนุโลม

[๘] จักขุ เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นโสตะใช่ไหม
ฯลฯ
จักขุ เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นธรรมใช่ไหม
ฯลฯ
ธรรม เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นจักขุใช่ไหม
ฯลฯ
ธรรม เป็นธาตุใช่ไหม ธาตุ เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม (๑๖)
(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัจจนีกะ

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นฆานะใช่ไหม
ฯลฯ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นธรรมใช่ไหม
ฯลฯ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม
ฯลฯ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธาตุใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม (๑๗)
(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปวัตติวารอุทเทส จบ

๑. ปัณณัตติวารนิทเทส

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๑๐] อนุ. จักขุเป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ เป็นจักขุแต่ไม่เป็นจักขุธาตุ จักขุธาตุเป็นจักขุก็ใช่ เป็นจักขุธาตุก็ใช่

ปฏิ. จักขุธาตุ เป็นจักขุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. โสตะ เป็นโสตธาตุใช่ไหม

วิ. ทิพพโสตะ ตัณหาโสตะ เป็นโสตะแต่ไม่เป็นโสตธาตุ โสตธาตุ เป็นโสตะก็ใช่ เป็นโสตธาตุก็ใช่

ปฏิ. โสตธาตุ เป็นโสตะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานะเป็นฆานธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ฆานธาตุ เป็นฆานะใช่ไหม

วิ. ใช่

(แม้ชิวหา ก็เหมือนกับฆานธาตุ)

อนุ. กายเป็นกายธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นกายธาตุแล้ว สภาวธรรมกายที่เหลือเป็นกาย แต่ไม่เป็นกายธาตุ กายธาตุ เป็นกายก็ใช่ เป็นกายธาตุก็ใช่

ปฏิ. กายธาตุ เป็นกายใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. รูปเป็นรูปธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นรูปธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือเป็นรูป แต่ไม่เป็นรูปธาตุ รูปธาตุ เป็นรูปก็ใช่ เป็นรูปธาตุก็ใช่

ปฏิ. รูปธาตุ เป็นรูปใช่ไหม

วิ. ใช่

(สัททะ ก็เหมือนกับฆานะ)

อนุ. คันธะ เป็นคันธธาตุใช่ไหม

วิ. สีลคันธะ(กลิ่นคือศีล) สมาธิคันธะ(กลิ่นคือสมาธิ) ปัญญาคันธะ(กลิ่น คือปัญญา) เป็นคันธะ แต่ไม่เป็นคันธธาตุ คันธธาตุ เป็นคันธะก็ใช่ เป็นคันธธาตุก็ใช่

ปฏิ. คันธธาตุ เป็นคันธะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. รสะ เป็นรสธาตุใช่ไหม

วิ. อรรถรส ธรรมรส วิมุตติรส เป็นรสแต่ไม่เป็นรสธาตุ รสธาตุ เป็นรสก็ใช่ เป็นรสธาตุก็ใช่

ปฏิ. รสธาตุ เป็นรสใช่ไหม

วิ. ใช่

(โผฏฐัพพะ ก็เหมือนกับฆานะ)

อนุ. จักขุวิญญาณ เป็นจักขุวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จักขุวิญญาณธาตุ เป็นจักขุวิญญาณใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. โสตวิญญาณ ฯลฯ ฆานวิญญาณ ... ชิวหาวิญญาณ ... กายวิญญาณ ...

อนุ. มโนเป็นมโนธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นมโนธาตุ สภาวธรรมที่เหลือเป็นมโน แต่ไม่เป็นมโนธาตุ มโนธาตุ เป็นมโนก็ใช่ เป็นมโนธาตุก็ใช่

ปฏิ. มโนธาตุ เป็นมโนใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มโนวิญญาณ เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มโนวิญญาณธาตุ เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ธรรม เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นธัมมธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือเป็นธรรม แต่ไม่เป็นธัมมธาตุ ธัมมธาตุ เป็นธรรมก็ใช่ เป็นธัมมธาตุก็ใช่

ปฏิ. ธัมมธาตุ เป็นธรรมใช่ไหม

วิ. ใช่ (๒)

ปัจจนีกะ

[๑๑] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุธาตุ ไม่เป็นจักขุใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุ แต่เป็นจักขุ เว้นจักขุและจักขุธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นจักขุธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นโสตธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตธาตุ ไม่เป็นโสตะใช่ไหม

วิ. ทิพพโสตะ ตัณหาโสตะ ไม่เป็นโสตธาตุ แต่เป็นโสตะ เว้นโสตะและโสตธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นโสตะก็ใช่ ไม่เป็นโสตธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานะ ไม่เป็นฆานธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานธาตุ ไม่เป็นฆานะใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหา ฯลฯ

(ท่านย่อคำว่า อามนฺตา (ใช่) ไว้ทั้งอนุโลมและปฏิโลม)

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายธาตุ ไม่เป็นกายใช่ไหม

วิ. เว้นกายธาตุแล้ว กายที่เหลือไม่เป็นกายธาตุแต่เป็นกาย เว้นกายและกายธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายก็ใช่ ไม่เป็นกายธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นรูปธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปธาตุ ไม่เป็นรูปใช่ไหม

วิ. เว้นรูปธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปธาตุแต่เป็นรูป เว้นรูปและรูปธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรูปก็ใช่ ไม่เป็นรูปธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัททะ ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธะ ไม่เป็นคันธธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันธธาตุ ไม่เป็นคันธะใช่ไหม

วิ. สีลคันธะ สมาธิคันธะ ปัญญาคันธะ ไม่เป็นคันธธาตุ แต่เป็นคันธะ เว้น คันธะและคันธธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นคันธะก็ใช่ ไม่เป็นคันธธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสะ ไม่เป็นรสธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรสธาตุ ไม่เป็นรสะใช่ไหม

วิ. อรรถรส ธรรมรส วิมุตติรส ไม่เป็นรสธาตุ แต่เป็นรสะ เว้นรสะและรสธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นรสะก็ใช่ ไม่เป็นรสธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโผฏฐัพพะ ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุวิญญาณ ไม่เป็นจักขุวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุวิญญาณธาตุ ไม่เป็นจักขุวิญญาณใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตวิญญาณ ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นฆานวิญญาณ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นชิวหาวิญญาณ ...

สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายวิญญาณ ...

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโน ไม่เป็นมโนธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนธาตุ ไม่เป็นมโนใช่ไหม

วิ. เว้นมโนธาตุแล้ว มโนที่เหลือไม่เป็นมโนธาตุแต่เป็นมโน เว้นมโนและ มโนธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นมโนก็ใช่ ไม่เป็นมโนธาตุก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนวิญญาณ ไม่เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมโนวิญญาณธาตุ ไม่เป็นมโนวิญญาณใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธัมมธาตุ ไม่เป็นธรรมใช่ไหม

วิ. เว้นธัมมธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นธัมมธาตุแต่เป็นธรรม เว้นธรรมและธัมมธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นธรรมก็ใช่ ไม่เป็นธัมมธาตุก็ใช่ (๓)

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๒] อนุ. จักขุเป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุ เป็นจักขุแต่ไม่เป็นจักขุธาตุ จักขุธาตุ เป็นจักขุก็ใช่ เป็นจักขุธาตุก็ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นโสตธาตุใช่ไหม

วิ. โสตธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นโสตธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่เป็นโสตธาตุ

อนุ. จักขุเป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ทิพพจักขุ ปัญญาจักขุเป็นจักขุแต่ไม่เป็นจักขุธาตุ จักขุธาตุ เป็นจักขุก็ใช่ เป็นจักขุธาตุก็ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นฆานธาตุใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. ธาตุ เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ธัมมธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นธัมมธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุแต่ไม่เป็นธัมมธาตุ

(ปัณณัตติวารในธาตุยมกเหมือนกับในอายตนยมก พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัจจนีกะ

[๑๓] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นโสตธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นฆานธาตุใช่ไหม

ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่ (๕)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)ทั้งหมดใช้คำตอบว่า อามนฺตา (ใช่) ทั้งอนุโลมและปฏิโลม แม้ในธาตุที่เหลือ)

๓. สุทธธาตุวาร

อนุโลม

[๑๔] อนุ. จักขุเป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. จักขุธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นจักขุธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่เป็นจักขุธาตุ

อนุ. โสตะ เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ฆานะ ฯลฯ ชิวหา ... กาย ... รูป ... สัททะ ... คันธะ ... รสะ ... โผฏฐัพพะ ...

อนุ. จักขุวิญญาณ เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นจักขุวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. จักขุวิญญาณธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นจักขุวิญญาณธาตุก็ใช่ สภาวธรรม ที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่เป็นจักขุวิญญาณธาตุ

อนุ. โสตวิญญาณ ... ฆานวิญญาณ ... ชิวหาวิญญาณ ... กายวิญญาณ ...

อนุ. มโนเป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นมโนธาตุใช่ไหม

วิ. มโนธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นมโนธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุแต่ไม่ใช่มโนธาตุ

อนุ. มโนวิญญาณธาตุ เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. มโนวิญญาณธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นมโนวิญญาณธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่ใช่มโนวิญญาณธาตุ

อนุ. ธรรม เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ธัมมธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นธัมมธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่เป็น ธัมมธาตุ (๖)

ปัจจนีกะ

[๑๕] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นจักขุแล้ว ธาตุที่เหลือไม่เป็นจักขุ แต่เป็นธาตุ เว้นจักขุและธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นธาตุก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นโสตะ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นโสตะแล้ว ฯลฯ เว้นฆานะแล้ว... เว้นชิวหาแล้ว ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นกายธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูป ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นรูปแล้ว ฯลฯ เว้นสัททะ ... คันธะ ... รสะ ... โผฏฐัพพะ ... จักขุ -วิญญาณ ฯลฯ โสตวิญญาณ ... ฆานวิญญาณ ... ชิวหาวิญญาณ ... กายวิญญาณ ... เว้นมโน ... มโนวิญญาณแล้ว ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่ (๗)

๔. สุทธธาตุมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๖] อนุ. จักขุเป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นโสตธาตุใช่ไหม

วิ. โสตธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นโสตธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่เป็นโสตธาตุ

อนุ. จักขุ เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธาตุ เป็นฆานธาตุใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. ธาตุ เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ธัมมธาตุ เป็นธาตุก็ใช่ เป็นธัมมธาตุก็ใช่ ธาตุที่เหลือเป็นธาตุ แต่ไม่เป็น ธัมมธาตุ (๘)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

ปัจจนีกะ

[๑๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นจักขุแล้ว ธาตุที่เหลือไม่เป็นจักขุ แต่เป็นธาตุ เว้นจักขุและธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นธาตุก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นโสตธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจักขุ ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. เว้นจักขุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุ แต่เป็นธาตุ เว้นจักขุและธาตุแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจักขุก็ใช่ ไม่เป็นธาตุก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นฆานธาตุใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นธัมมธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นจักขุธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นโสตธาตุใช่ไหม ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นธาตุ ไม่เป็นมโนวิญญาณธาตุใช่ไหม

วิ. ใช่ (๙)

(พึงผูกเป็นจักกนัย)

(พึงขยายปัณณัตติวารแห่งธาตุยมกให้พิสดารเหมือนอายตนยมก)

ปัณณัตติวารนิทเทส จบ

๒. ปวัตติวาร ๑. อุปปาทวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๑๘] อนุ. จักขุธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด โสตธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้โสตะเกิดไม่ได้[๑] กำลังอุบัติ จักขุธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่โสตธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุและโสตะเกิดได้[๒] กำลังอุบัติ จักขุธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด และโสตธาตุก็กำลังเกิด

ปฏิ. โสตธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด จักขุธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

---

[๑] หมายถึงสัตว์ที่เป็นโอปปาติกะในอบายภูมิผู้มีหูหนวกมาแต่เกิด (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๓)

[๒] หมายถึงสัตว์ผู้มีอายตนะบริบูรณ์ในสุคติภูมิและทุคติภูมิ และรูปพรหมผู้เป็นโอปปาติกะ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๑๘-๒๑/๓๕๓)

วิ. บุคคลผู้มีโสตะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ โสตธาตุของบุคคลเหล่านั้น กำลังเกิด แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีโสตะและจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ โสตธาตุ ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขุธาตุก็กำลังเกิด

อนุ. จักขุธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด ฆานธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้ฆานะเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ จักขุธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ฆานธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุและฆานะเกิดได้กำลังอุบัติ จักขุธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและฆานธาตุก็กำลังเกิด

ปฏิ. ฆานธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด จักขุธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีฆานะเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ฆานธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีฆานะและจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ฆานธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขุธาตุก็กำลังเกิด

อนุ. จักขุธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด รูปธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. รูปธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด จักขุธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีรูปเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ รูปธาตุของบุคคลเหล่านั้น กำลังเกิด แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีรูปและจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ รูปธาตุ ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขุธาตุก็กำลังเกิด

อนุ. จักขุธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด มโนวิญญาณธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มโนวิญญาณธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด จักขุธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจิตเกิดได้จักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ มโนวิญญาณธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจิตและจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ มโนวิญญาณธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขุธาตุก็กำลังเกิด

อนุ. จักขุธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด ธัมมธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ธัมมธาตุของบุคคลใดกำลังเกิด จักขุธาตุของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้มีจักขุเกิดไม่ได้กำลังอุบัติ ธัมมธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จักขุธาตุไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้มีจักขุเกิดได้กำลังอุบัติ ธัมมธาตุของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจักขุธาตุก็กำลังเกิด

(พึงจำแนกธาตุยมกให้เหมือนกับอายตนยมก คือพึงทำให้เหมือนกัน)

๓. ปริญญาวาร

[๑๙] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้จักขุธาตุ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้โสตธาตุใช่ไหม
วิ. ใช่

ฯลฯ

(ธาตุยมกบริบูรณ์โดยการละข้อความไว้)

ธาตุยมก จบ

สัจจยมก

๑. ปัณณัตติวารอุทเทส

[๑] **สัจจะ ๔** คือ

๑. ทุกขสัจ (ความจริงคือทุกข์)
๒. สมุทยสัจ (ความจริงคือเหตุให้เกิดทุกข์)
๓. นิโรธสัจ (ความจริงคือความดับทุกข์)
๔. มัคคสัจ (ความจริงคือข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๒]	ทุกข์	เป็นทุกขสัจใช่ไหม	ทุกขสัจ	เป็นทุกข์ใช่ไหม
	สมุทัย	เป็นสมุทยสัจใช่ไหม	สมุทยสัจ	เป็นสมุทัยใช่ไหม
	นิโรธ	เป็นนิโรธสัจใช่ไหม	นิโรธสัจ	เป็นนิโรธใช่ไหม
	มรรค	เป็นมัคคสัจใช่ไหม	มัคคสัจ	เป็นมรรคใช่ไหม (๑๐)

ปัจจนีกะ

[๓]	สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์	ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกขสัจ	ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย	ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทยสัจ	ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ	ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธสัจ	ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค	ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นมัคคสัจ	ไม่เป็นมรรคใช่ไหม (๑๑)

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๔] ทุกข์ เป็นทุกขสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
ทุกข์ เป็นทุกขสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
ทุกข์ เป็นทุกขสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นมัคคสัจใช่ไหม (๑๒)
สมุทัย เป็นสมุทยสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สมุทัย เป็นสมุทยสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
สมุทัย เป็นสมุทยสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นมัคคสัจใช่ไหม (๑๓)
นิโรธ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกขสัจใช่ไหม
นิโรธ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
นิโรธ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นมัคคสัจใช่ไหม (๑๔)
มรรค เป็นมัคคสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกขสัจใช่ไหม
มรรค เป็นมัคคสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
มรรค เป็นมัคคสัจใช่ไหม สัจจะ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม (๑๕)

ปัจจนีกะ

[๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม (๑๖)
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม (๑๗)
สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม (๑๘)
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม (๑๙)

๓. สุทธสัจจวาร

อนุโลม

[๖] ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกข์ใช่ไหม
สมุทัย เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นสมุทัยใช่ไหม
นิโรธ เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นนิโรธใช่ไหม
มรรค เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นมรรคใช่ไหม (๒๐)

ปัจจนีกะ

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม (๒๑)

๔. สุทธสัจจมูลจักกวาร

อนุโลม

[๘] ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นสมุทัยใช่ไหม
ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นนิโรธใช่ไหม
ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นมรรคใช่ไหม
สมุทัย เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกข์ใช่ไหม

ฯลฯ

สัจจะ เป็นมรรคใช่ไหม

นิโรธ เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกข์ใช่ไหม

ฯลฯ

สัจจะ เป็นมรรคใช่ไหม

มรรค เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นทุกข์ใช่ไหม

มรรค เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นสมุทัยใช่ไหม

มรรค เป็นสัจจะใช่ไหม สัจจะ เป็นนิโรธใช่ไหม (๒๒)

ปัจจนีกะ

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม (๒๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม (๒๔)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม

ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม (๒๕)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม (๒๖)

ปัณณัตติวารอุทเทส จบ

๑. ปัณณัตติวารนิทเทส

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๑๐] อนุ. ทุกข์ เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ทุกขสัจ เป็นทุกข์ใช่ไหม

วิ. เว้นกายิกทุกข์และเจตสิกทุกข์แล้ว ทุกขสัจที่เหลือเป็นทุกขสัจ แต่ไม่เป็นทุกข์ กายิกทุกข์และเจตสิกทุกข์ เป็นทุกข์ก็ใช่ เป็นทุกขสัจก็ใช่

อนุ. สมุทัย เป็นสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. เว้นสมุทยสัจแล้ว สมุทัยที่หลือเป็นสมุทัย แต่ไม่เป็นสมุทยสัจ สมุทยสัจ เป็นสมุทัยก็ใช่ เป็นสมุทยสัจก็ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจ เป็นสมุทัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. นิโรธ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม

วิ. เว้นนิโรธสัจแล้ว นิโรธที่หลือเป็นนิโรธ แต่ไม่เป็นนิโรธสัจ นิโรธสัจ เป็นนิโรธก็ใช่ เป็นนิโรธสัจก็ใช่

ปฏิ. นิโรธสัจ เป็นนิโรธใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มรรค เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. เว้นมัคคสัจแล้ว มรรคที่หลือเป็นมรรค แต่ไม่เป็นมัคคสัจ มัคคสัจ เป็นมรรคก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่

ปฏิ. มัคคสัจ เป็นมรรคใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกะ

[๑๑] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. เว้นกายิกทุกข์และเจตสิกทุกข์แล้ว ทุกขสัจที่เหลือไม่เป็นทุกข์ แต่เป็นทุกขสัจ เว้นทุกข์และทุกขสัจแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นทุกข์ก็ใช่ ไม่เป็นทุกขสัจก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกขสัจ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทยสัจ ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม

วิ. เว้นสมุทยสัจแล้ว สมุทัยที่เหลือไม่เป็นสมุทยสัจ แต่เป็นสมุทัย เว้นสมุทัยและสมุทยสัจแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสมุทัยก็ใช่ ไม่เป็นสมุทยสัจก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธสัจ ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม

วิ. เว้นนิโรธสัจแล้ว นิโรธที่เหลือไม่เป็นนิโรธสัจ แต่เป็นนิโรธ เว้นนิโรธและนิโรธสัจแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นนิโรธก็ใช่ ไม่เป็นนิโรธสัจก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมัคคสัจ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม

วิ. เว้นมัคคสัจแล้ว มรรคที่เหลือไม่เป็นมัคคสัจ แต่เป็นมรรค เว้นมรรคและมัคคสัจแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นมรรคก็ใช่ ไม่เป็นมัคคสัจก็ใช่

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๒] อนุ. ทุกข์ เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. สมุทยสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นสมุทยสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นสมุทยสัจ

อนุ. ทุกข์ เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. มัคคสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นมัคคสัจ

[๑๓] อนุ. สมุทัย เป็นสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. เว้นสมุทยสัจแล้ว สมุทัยที่เหลือเป็นสมุทัย แต่ไม่เป็นสมุทยสัจ สมุทยสัจ เป็นสมุทัยก็ใช่ เป็นสมุทยสัจก็ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นทุกขสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. มัคคสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นมัคคสัจ

[๑๔] อนุ. นิโรธ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม

วิ. เว้นนิโรธสัจแล้ว นิโรธที่เหลือเป็นนิโรธ แต่ไม่เป็นนิโรธสัจ นิโรธสัจ เป็นนิโรธก็ใช่ เป็นนิโรธสัจก็ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นทุกขสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นสมุทยสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. มัคคสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นมัคคสัจ

[๑๕] อนุ. มรรค เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. เว้นมัคคสัจแล้ว มรรคที่เหลือเป็นมรรค แต่ไม่เป็นมัคคสัจ มัคคสัจ เป็นมรรคก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นทุกขสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นสมุทยสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นนิโรธสัจใช่ไหม

วิ. นิโรธสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นนิโรธสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นนิโรธสัจ

ปัจจนีกะ

[๑๖] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. เว้นกายิกทุกข์และเจตสิกทุกข์แล้ว ทุกขสัจที่เหลือไม่เป็นทุกข์ แต่เป็นทุกขสัจ เว้นทุกข์และทุกขสัจแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นทุกข์ก็ใช่ ไม่เป็นทุกขสัจก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. เว้นกายิกทุกข์และเจตสิกทุกข์แล้ว ทุกขสัจที่เหลือไม่เป็นทุกข์ แต่เป็นทุกขสัจ เว้นทุกข์และทุกขสัจแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นทุกข์ก็ใช่ ไม่เป็นทุกขสัจก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม ฯลฯ
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
[๑๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม ฯลฯ
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม ฯลฯ
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
[๑๙] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกขสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมัคคสัจใช่ไหม
วิ. ใช่
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทยสัจใช่ไหม ฯลฯ
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธสัจใช่ไหม
วิ. ใช่

๓. สุทธสัจจวาร

อนุโลม

[๒๐] อนุ. ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม
วิ. ใช่
ปฏิ. สัจจะ เป็นทุกข์ใช่ไหม
วิ. ทุกขสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นทุกขสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นทุกขสัจ
อนุ. สมุทัย เป็นสัจจะใช่ไหม
วิ. ใช่ ฯลฯ
อนุ. นิโรธ เป็นสัจจะใช่ไหม
วิ. ใช่ ฯลฯ

อนุ. มรรค เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นมรรคใช่ไหม

วิ. มัคคสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นมัคคสัจ

ปัจจนีกะ

[๒๑] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นทุกข์แล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นทุกข์ แต่เป็นสัจจะ เว้นทุกข์และสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นทุกข์ก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นสมุทัยแล้ว ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นนิโรธแล้ว ฯลฯ

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นมรรคแล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นมรรค แต่เป็นสัจจะ เว้นมรรคและสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นมรรคก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. สุทธสัจจมูลจักกวาร

อนุโลม

[๒๒] อนุ. ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นสมุทัยใช่ไหม

วิ. สมุทยสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นสมุทยสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นสมุทยสัจ

อนุ. ทุกข์ เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นนิโรธใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นมรรคใช่ไหม

วิ. มัคคสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นมัคคสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นมัคคสัจ

อนุ. สมุทัย เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

ปฏิ. นิโรธ เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

อนุ. มรรค เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สัจจะ เป็นทุกข์ใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นสมุทัยใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สัจจะ เป็นนิโรธใช่ไหม

วิ. นิโรธสัจ เป็นสัจจะก็ใช่ เป็นนิโรธสัจก็ใช่ สัจจะที่เหลือเป็นสัจจะ แต่ไม่เป็นนิโรธสัจ

ปัจจนีกะ

[๒๓] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นทุกข์แล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นทุกข์ แต่เป็นสัจจะ เว้นทุกข์และสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นทุกข์ก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นทุกข์แล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นทุกข์ แต่เป็นสัจจะ เว้นทุกข์และสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นทุกข์ก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นมรรคใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๔] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสมุทัย ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นสมุทัยแล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นสมุทัย แต่เป็นสัจจะ เว้นสมุทัยและสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นสมุทัยก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่ ฯลฯ

[๒๕] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิโรธ ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นนิโรธแล้ว ฯลฯ

[๒๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นมรรคแล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นมรรค แต่เป็นสัจจะ เว้นมรรคและสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นมรรคก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นทุกข์ใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นมรรค ไม่เป็นสัจจะใช่ไหม

วิ. เว้นมรรคแล้ว สัจจะที่เหลือไม่เป็นมรรค แต่เป็นสัจจะ เว้นมรรคและสัจจะแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นมรรคก็ใช่ ไม่เป็นสัจจะก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นสมุทัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสัจจะ ไม่เป็นนิโรธใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัณณัตติวารนิทเทส จบ

๒. ปวัตติวาร ๑. อุปปาทวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วย**สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน**

อนุโลมบุคคล

[๒๗] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งมรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดกำลังเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอรูปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งมรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งมรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๒๘] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุโลมโอกาส

[๒๙] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นทุกขสัจกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภูมินั้นทุกขสัจกำลังเกิด และสมุทยสัจก็กำลังเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจในภูมิใดกำลังเกิด ทุกขสัจในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นทุกขสัจกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิที่เหลือ ในภูมินั้นทุกขสัจกำลังเกิด และมัคคสัจก็กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจในภูมิใดกำลังเกิด ทุกขสัจในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๐] อนุ. สมุทยสัจในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอบายภูมิ ในภูมินั้นสมุทยสัจกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิที่เหลือ ในภูมินั้นสมุทยสัจกำลังเกิดและมัคคสัจก็กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุโลมปุคคโลกาส

[๓๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดและของบุคคลใดในภูมิใด พึงขยายให้พิสดารเหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๓๒] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังค

ขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาทขณะแห่ง มรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งมรรคในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาทขณะแห่งผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาทขณะแห่งผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๓๓] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งมรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาและที่วิปปยุตจากมรรค บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะ แห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคและที่วิปปยุตจากตัณหา บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๓๔] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สมุทยสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ทุกขสัจในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ทุกขสัจในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. กำลังเกิด

[๓๕] อนุ. สมุทยสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอบายภูมิ ในภูมินั้นมัคคสัจไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นมัคคสัจไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๓๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาท-ขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด และทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งมรรคในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาทขณะแห่งผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาทขณะ แห่งผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๓๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งมรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาและที่วิปปยุตจากมรรค บุคคลผู้เข้านิโรธ-สมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคและที่วิปปยุตจากตัณหา บุคคลผู้เข้านิโรธ-สมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๓๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ[๑] ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุ[๒] ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นก็เคยเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๓๙] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

---

[๑] **ผู้ยังไม่ได้บรรลุ** คือ ผู้ยังไม่ได้บรรลุอริยสัจ ๔ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๒๗-๑๖๔/๓๕๗)

[๒] **ผู้ได้บรรลุ** คือผู้บรรลุอริยสัจ ๔ แล้ว (อภิ.ปญฺจ.อ. ๒๗-๑๖๔/๓๕๗)

อนุโลมโอกาส

[๔๐] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด เหมือนกันทุกแห่ง ข้อแตกต่างกันเหมือนกับที่กล่าวมาแล้วว่า ในภูมิใด ในหนหลัง)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๔๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เมื่อจิตดวงที่ ๒ เป็นไปอยู่ บุคคล ผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่สมุทยสัจไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและสมุทยสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๔๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

ปัจจนีกบุคคล

[๔๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

วิ. ไม่มี

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๔๔] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๔๕] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๔๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ เมื่อจิตดวงที่ ๒ เป็นไปอยู่ และบุคคล ผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ ทุกขสัจมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่เคยเกิดและทุกขสัจก็ไม่เคยเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและทุกขสัจก็ไม่เคยเกิด

[๔๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุมัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่สมุทยสัจ มิใช่ไม่เคยเกิด เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและสมุทยสัจก็ไม่เคยเกิด

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๔๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด และสมุทยสัจก็จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้มรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๔๙] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด และมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็จักเกิด

อนุโลมโอกาส

[๕๐] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๕๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของ บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๕๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

อนุ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลเหล่าอื่น ผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็จักเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๕๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในลำดับแห่งจิตนั้น สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็น ปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด และทุกขสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

[๕๔] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่ จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๕๕] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๕๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

[๕๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้ พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้ พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๕๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดเคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๕๙] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๖๐] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด เหมือนกันทั้งหมด)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๖๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิต ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและสมุทยสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ทุกขสัจ

ไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิต[๑] ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๖๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่เคยเกิด บุคคลผู้ได้บรรลุ ในอุปปาทขณะ แห่งตัณหา สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๖๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

---

[๑] หมายถึงปฏิสนธิจิตหรือจิตที่กำลังเกิดในภพใหม่

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๖๔] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยเกิด ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่ วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๖๕] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๖๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่เคยเกิด ในภังคขณะแห่ง อุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิต ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยเกิด ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิต ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิต ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๖๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยเกิด เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ ในภังค-ขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ ใน

ภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๖๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและสมุทยสัจก็จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันต-บุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ และในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักไม่ได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะ แห่งจิตนั้น และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๖๙] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา สมุทย-สัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้จักได้มรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของเหล่าบุคคลผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๗๐] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด พึงทำให้เหมือนกับคำที่ท่านกำหนดว่าของบุคคลใดในภูมิใด)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๗๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่ สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและสมุทยสัจก็จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของ บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรค ในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปปาท-ขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๗๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของเหล่าบุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๗๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และใน อุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ สมุทยสัจมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค ในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น สมุทยสัจ ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตต-มรรค ในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่ง จิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และใน อุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค ในภังคขณะแห่งจิตของ อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด และมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่ง อรหัตตมรรค ในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๗๔] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียง ด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียง ด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๗๕] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๗๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิต ในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และใน อุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะ แห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนผู้จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่ง อรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกข-สัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันต-บุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิดในภังคขณะแห่ง อรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ และบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาท

ขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๗๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สมุทยสัจ มิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคล ในภังค-ขณะ แห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๗๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด และสมุทยสัจก็จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๗๙] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่น ผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๘๐] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๘๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและสมุทยสัจก็จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ทุกขสัจไม่เคยเกิด บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและทุกขสัจก็เคยเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของ บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคใน ลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่ทุกขสัจไม่เคยเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ใน อุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและทุกขสัจก็เคยเกิด

[๘๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและมัคคสัจก็จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ มัคคสัจ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่เคยเกิด บุคคลจักได้อรหัตตมรรค ในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค มัคคสัจ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็เคยเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๘๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๘๔] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๘๕] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๘๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. จักเกิด

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๘๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและสมุทยสัจก็ไม่เคยเกิดอุปปาท**วาร จบ**

๒. ปวัตติวาร ๒. นิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๘๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาใน ปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังดับ ใน ภังคขณะแห่งตัณหา ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและสมุทยสัจก็กำลังดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคใน ปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่กำลังดับ ใน ภังคขณะแห่งมรรคในปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและมัคคสัจก็กำลังดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดกำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรคในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งมรรคในปัญจโวการภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

[๘๙] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุโลมโอกาส

[๙๐] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังดับ สมุทยสัจในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นทุกขสัจกำลังดับ ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด เหมือนกันทั้งในอุปปาทวาร นิโรธวาร และ อุปปาทนิโรธวาร ไม่มีข้อแตกต่างกัน)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๙๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

(พึงขยายคำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ซึ่งเหมือนกันให้พิสดาร)

ปัจจนีกบุคคล

[๙๒] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาใน ปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในภังคขณะแห่ง มรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรคในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ และมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคใน ปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่ง ผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๙๓] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดและในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาและที่วิปปยุตจากมรรค บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหา มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด และในภังค-ขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคและที่วิปปยุตจากตัณหา บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๙๔] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๙๕] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

(ข้อที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด ก็ดี ในภูมิใด ก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใด ก็ดี เหมือนกัน แต่ในข้อที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ไม่พึงเพิ่มคำว่า บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ)

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๙๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

(อดีตปุจฉาในอุปปาทวารทั้งอนุโลมและปัจจนีกะท่านจำแนกไว้แล้วฉันใด แม้ในนิโรธวารก็พึงจำแนกฉันนั้น ไม่มีข้อแตกต่างกัน)

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๙๗] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้น จักดับและสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๙๘] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่ จักดับ บุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและสมุทยสัจก็จักดับ

อนุโลมโอกาส

[๙๙] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดจักดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๐๐] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นจักดับและสมุทยสัจก็จักดับ ฯลฯ

(ข้อที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และ ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๑๐๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต[๑] สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่ง จักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักดับ

[๑๐๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

---

[๑] จิตดวงสุดท้ายของบุคคลผู้จะปรินิพพานในชาตินี้

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่มัคคสัจ มิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๐๓] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๐๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและ ทุกขสัจก็ไม่ใช่จักดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักดับ

[๑๐๕] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังค-ขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักดับ

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๐๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่เคยดับ บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและมัคคสัจก็เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดเคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

[๑๐๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ ในภังคขณะแห่งตัณหา สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่เคยดับ บุคคลผู้ได้บรรลุ ในภังคขณะแห่งตัณหา สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ และมัคคสัจก็เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดเคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่สมุทย-สัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้ได้บรรลุ ในภังคขณะแห่งตัณหา มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและสมุทยสัจก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๐๘] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๐๙] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่ สมุทยสัจไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและ สมุทยสัจก็เคยดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่เคยดับ บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมัคคสัจก็เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้

ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

[๑๑๐] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่เคยดับ ในภังคขณะแห่งตัณหา บุคคลผู้ได้บรรลุ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมัคคสัจก็เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งตัณณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและสมุทยสัจก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๑๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่เคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับ มีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่เคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๑๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยดับ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่เคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่เคยดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๑๓] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๑๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่เคยดับ ในอุปปาทขณะ แห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและสมุทยสัจก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธา-วาสภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่ กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยดับ ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งอุปปัตติจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิ บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและทุกขสัจ ก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๑๕] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่ไม่เคยดับ เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังดับ เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคล ผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้ยังไม่ได้

บรรลุ เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๑๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ทุกขสัจ ไม่ใช่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจ ของบุคคลเหล่านั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลจักได้อรหัตตมรรค ในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลัง จุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะ แห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่ง จิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

[๑๑๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่ง จิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและสมุทยสัจก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๑๘] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๑๙] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะ แห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและสมุทยสัจก็ จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังจุติจากอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในภังคขณะแห่ง มรรคในปัญจโวการภูมิ บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งมรรคในปัญจโวการภูมิ บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังค-ขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังดับ

[๑๒๐] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและสมุทยสัจก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๒๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และใน ภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่ดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค และในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น สมุทยสัจ ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่ง อรหัตตมรรคและในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรค ในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่ กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ใน อุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๒๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่ง จิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล ในอุปปาทขณะ แห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๒๓] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๒๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่ง จิตในปวัตติกาลและในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่ดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตต-มรรคและในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลผู้อุบัติอยู่ ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค และในอุป

ปาทขณะแห่งจิตของ อรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคในปัญจโวการภูมิ บุคคลจักได้อรหัตต-มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังจุติจากอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ใน อุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและใน ภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังอุบัติในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

[๑๒๕] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น และในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นซึ่งจักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทย-สัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

๖. อดีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๒๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้น เคยดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ และสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับ แห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ และมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๒๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่ง จักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ใน อุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๒๘] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดเคยดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๒๙] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้จักได้ อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับและสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่เคยดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและทุกขสัจก็เคยดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่น ผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่เคยดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตต-มรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและทุกขสัจก็เคยดับ

[๑๓๐] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ มัคคสัจ ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่เคยดับ ในอุปปาทขณะแห่ง อรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและสมุทยสัจก็เคยดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๓๑] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่ จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

[๑๓๒] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่เคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๓๓] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่เคยดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๓๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

[๑๓๕] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ สมุทย-สัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่เคยดับ

นิโรธวาร จบ

๒. ปวัตติวาร ๓. อุปปาทนิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๑๓๖] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดกำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๓๗] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดกำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๓๘] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นทุกขสัจกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด เหมือนกันทั้งในอุปปาทวาร นิโรธวาร และ อุปปาทนิโรธวาร ไม่มีข้อแตกต่างกัน)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๓๙] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และ ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๑๔๐] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งตัณหา ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหาในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังดับ บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมด ผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคในปวัตติกาล และในอุปปาท-ขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๔๑] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหา ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรค บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหา มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากมรรคและในอุปปาท-ขณะแห่งจิตที่วิปปยุตจากตัณหา บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๑๔๒] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๔๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และ ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน ใน คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ไม่พึงเพิ่มคำว่า บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ)

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๔๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่เคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

(พึงจำแนกอนุโลมและปัจจนีกะแม้ในอุปปาทนิโรธวารให้เหมือนกับอตีตปุจฉาในอุปปาทวาร)

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๔๕] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดจักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๔๖] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่ง จิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและสมุทยสัจก็จักเกิด

อนุโลมบุคคล

[๑๔๗] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๔๘] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล บุคคลจักได้ อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและสมุทยสัจก็จักดับ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และ ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๑๔๙] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

[๑๕๐] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่มัคคสัจ มิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๑๕๑] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๕๒] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และ ของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน สมุทยสัจกับมัคคสัจมีข้อแตกต่างกัน คือ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันต-บุคคลและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักเกิด)

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๕๓] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดเคยดับ ฯลฯ

(คำถามที่เป็นอดีตพร้อมกับปัจจุบันในอุปปาทวารก็ดี อุปปาทนิโรธวารก็ดี คำที่ท่านกำหนดว่าของบุคคลก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใดก็ดี เหมือนกันทั้งอนุโลมและ ปัจจนีกะ ผู้มีปัญญาพึงจำแนก)

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๕๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค และในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและใน อุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลทั้งหมดผู้กำลังอุบัติในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้น กำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๑๕๕] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจ ของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นจักดับและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๑๕๖] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๕๗] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่สมุทยสัจไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและสมุทยสัจก็จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลสมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้

มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่ทุกขสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและทุกขสัจก็กำลังเกิด

[๑๕๘] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่มัคคสัจไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและมัคคสัจก็จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่สมุทยสัจไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้จักได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและสมุทยสัจก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๑๕๙] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลทั้งหมดผู้กำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และใน อุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิตของ อรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจัก

ได้อรหัตต-มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นและในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค และอรหัตตผลในอรูปภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ใน ภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิต ในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาล มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตผลในอรูปภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๖๐] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของอรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจ ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่ง อรหัตตมรรค ในภังคขณะแห่งตัณหาของอรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๑๖๑] อนุ. ทุกขสัจในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคลกาส

[๑๖๒] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้กำลังจุติจากจตุโวการภูมิและปัญจโวการภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล และในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่สมุทยสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและสมุทยสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันต-บุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น บุคคลผู้กำลังอุบัติในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งจิต ของอรหันตบุคคล บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นและในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคและอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจาก อสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ใน ภังคขณะแห่งจิตนั้น บุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตใน ปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งมรรคและผลในอรูปภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค และในภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลและในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ ทุกขสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ทุกขสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังอุบัติ ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติ-กาล บุคคลผู้กำลังอุบัติในอบายภูมิ

และอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ทุกขสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและใน ภังคขณะแห่งจิตของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนที่จักไม่ได้มรรคซึ่งกำลังจุติ ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล ในอุปปาทขณะ แห่งอรหัตตผลในอรูปภูมิ บุคคลผู้กำลังจุติจากอบายภูมิและอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและทุกขสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๖๓] อนุ. สมุทยสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด มัคคสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรค บุคคลจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้น ในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลเหล่าอื่นผู้จักได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่มัคคสัจมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรค อรหันตบุคคล และในภังคขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ สมุทยสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและมัคคสัจก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. มัคคสัจของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ สมุทยสัจของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งตัณหาของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่สมุทยสัจมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคและในภังคขณะแห่งตัณหาของอรหันตบุคคล บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอบายภูมิและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรค เมื่อจิตที่วิปปยุตจากตัณหาเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ มัคคสัจของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและสมุทยสัจก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๖๔] อนุ. ทุกขสัจของบุคคลใดเคยเกิด สมุทยสัจของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

(ผู้รู้จำแนกอดีตปุจฉากับอนาคตปุจฉาในนิโรธวารทั้งอนุโลมและปัจจนีกะฉันใด ในอุปปาทนิโรธวารก็พึงจำแนกฉันนั้น)

อุปปาทนิโรธวาร จบ

ปวัตติวาร จบ

๓. ปริญญาวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

[๑๖๕] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ละกำลังละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำลังละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

[๑๖๖] อนุ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็เคยละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดเคยละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ไม่เคยละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่เคยละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

[๑๖๗] อนุ. บุคคลใดจักกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็จักละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็จักกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่จักกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

[๑๖๘] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็เคยละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดเคยละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ไม่เคยละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคลไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ แต่มิใช่ไม่เคยละสมุทยสัจ เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคลแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจและก็ไม่เคยละสมุทยสัจ

ปฏิ. บุคคลใดไม่เคยละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่เคยละสมุทยสัจ แต่มิใช่ไม่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและอรหันตบุคคลแล้ว บุคคลที่เหลือไม่เคยละสมุทยสัจและก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

[๑๖๙] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็จักละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้จักได้มรรคไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ แต่มิใช่จักไม่ละสมุทยสัจ อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจและก็ ไม่ใช่จักละสมุทยสัจ

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่จักละสมุทยสัจ แต่มิใช่ไม่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ อรหันตบุคคลและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่ใช่จักละสมุทยสัจและก็ไม่ใช่กำลังกำหนดรู้ทุกขสัจ

๖. อดีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

[๑๗๐] อนุ. บุคคลใดเคยกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็จักละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดจักละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็เคยกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักละสมุทยสัจใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้จักได้มรรคไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจ แต่มิใช่จักไม่ละสมุทยสัจ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจและก็ไม่ใช่จักละสมุทยสัจ

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่จักละสมุทยสัจ บุคคลนั้นก็ไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคลไม่ใช่จักละสมุทยสัจ แต่มิใช่ไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลผู้เป็นปุถุชนซึ่งจักไม่ได้มรรคไม่ใช่จักละสมุทยสัจและก็ไม่เคยกำหนดรู้ทุกขสัจ

ปริญญาวาร จบ

สัจจยมก จบ

สังขารยมก

๑. ปัณณัตติวารอุทเทส

[๑] **สังขาร ๓** คือ

๑. กายสังขาร (สภาพที่กายปรุงแต่ง)

๒. วจีสังขาร (สภาพที่ปรุงแต่งวาจา)

๓. จิตตสังขาร (สภาพที่จิตปรุงแต่ง)[๑]

ลมอัสสาสปัสสาสะชื่อว่ากายสังขาร วิตกและวิจารชื่อว่าวจีสังขาร สัญญาและเวทนาชื่อว่าจิตตสังขาร เว้นวิตกและวิจารแล้ว สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตแม้ทั้งหมดชื่อว่าจิตตสังขาร

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๒]	กาย	เป็นกายสังขารใช่ไหม	กายสังขาร	เป็นกายใช่ไหม
	วจี	เป็นวจีสังขารใช่ไหม	วจีสังขาร	เป็นวจีใช่ไหม
	จิต	เป็นจิตตสังขารใช่ไหม	จิตตสังขาร	เป็นจิตใช่ไหม

ปัจจนีกะ

[๓]	สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย	ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายสังขาร	ไม่เป็นกายใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจี	ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม
	สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจีสังขาร	ไม่เป็นวจีใช่ไหม

---

[๑] อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๓๕๘

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิต ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตตสังขาร ไม่เป็นจิตใช่ไหม

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๔] กาย เป็นกายสังขารใช่ไหม สังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม
กาย เป็นกายสังขารใช่ไหม สังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
วจี เป็นวจีสังขารใช่ไหม สังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม
วจี เป็นวจีสังขารใช่ไหม สังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
จิต เป็นจิตตสังขารใช่ไหม สังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม
จิต เป็นจิตตสังขารใช่ไหม สังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม

ปัจจนีกะ

[๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจี ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจี ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิต ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิต ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

๓. สุทธสังขารวาร

อนุโลม

[๖] กายสังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม วจีสังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม
กายสังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม จิตตสังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม
วจีสังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม จิตตสังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม

ปัจจนีกะ

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจีสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตตสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจีสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตตสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

ปัณณัตติวารอุทเทส จบ

๑. ปัณณัตติวารนิทเทส

๑. ปทโสธนวาร

อนุโลม

[๘] อนุ. กาย เป็นกายสังขารใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
ปฏิ. กายสังขาร เป็นกายใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
อนุ. วจี เป็นวจีสังขารใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
ปฏิ. วจีสังขาร เป็นวจีใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
อนุ. จิต เป็นจิตตสังขารใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
ปฏิ. จิตตสังขาร เป็นจิตใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่

ปัจจนีกะ

[๙] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม
วิ. กายสังขาร ไม่เป็นกาย แต่เป็นกายสังขาร เว้นกายและกายสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายก็ใช่ ไม่เป็นกายสังขารก็ใช่
ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายสังขาร ไม่เป็นกายใช่ไหม
วิ. กาย ไม่เป็นกายสังขาร แต่เป็นกาย เว้นกายและกายสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายก็ใช่ ไม่เป็นกายสังขารก็ใช่
อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจี ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร ไม่เป็นวจี แต่เป็นวจีสังขาร เว้นวจีและวจีสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวจีก็ใช่ ไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจีสังขาร ไม่เป็นวจีใช่ไหม

วิ. วจี ไม่เป็นวจีสังขาร แต่เป็นวจี เว้นวจีและวจีสังขารแล้ว สภาวธรรม ที่เหลือไม่เป็นวจีก็ใช่ ไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิต ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร ไม่เป็นจิต แต่เป็นจิตตสังขาร เว้นจิตและจิตตสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจิตก็ใช่ ไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตตสังขาร ไม่เป็นจิตใช่ไหม

วิ. จิต ไม่เป็นจิตตสังขาร แต่เป็นจิต เว้นจิตและจิตตสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจิตก็ใช่ ไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่

๒. ปทโสธนมูลจักกวาร

อนุโลม

[๑๐] อนุ. กาย เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร เป็นสังขารก็ใช่ เป็นวจีสังขารก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นวจีสังขาร

อนุ. กาย เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร เป็นสังขารก็ใช่ เป็นจิตตสังขารก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นสังขาร แต่ไม่เป็นจิตตสังขาร

[๑๑] อนุ. วจี เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. กายสังขาร เป็นสังขารก็ใช่ เป็นกายสังขารก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นสังขาร แต่ไม่เป็นกายสังขาร

อนุ. วจี เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร เป็นสังขารก็ใช่ เป็นจิตตสังขารก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นสังขาร แต่ไม่เป็นจิตตสังขาร

[๑๒] อนุ. จิต เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. กายสังขาร เป็นสังขารก็ใช่ เป็นกายสังขารก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือ เป็นสังขาร แต่ไม่เป็นกายสังขาร

อนุ. จิต เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. สังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร เป็นสังขารก็ใช่ เป็นวจีสังขารก็ใช่ สภาวธรรมที่เหลือเป็นสังขาร แต่ไม่เป็นวจีสังขาร

ปัจจนีกะ

[๑๓] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. กายสังขาร ไม่เป็นกาย แต่เป็นกายสังขาร เว้นกายและกายสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายก็ใช่ ไม่เป็นกายสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกาย ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. กายสังขาร ไม่เป็นกาย แต่เป็นกายสังขาร เว้นกายและกายสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายก็ใช่ ไม่เป็นกายสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๔] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจี ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร ไม่เป็นวจี แต่เป็นวจีสังขาร เว้นวจีและวจีสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวจีก็ใช่ ไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจี ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร ไม่เป็นวจี แต่เป็นวจีสังขาร เว้นวจีและวจีสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวจีก็ใช่ ไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๕] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิต ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร ไม่เป็นจิต แต่เป็นจิตตสังขาร เว้นจิตและจิตตสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจิตก็ใช่ ไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิต ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร ไม่เป็นจิต แต่เป็นจิตตสังขาร เว้นจิตและจิตตสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจิตก็ใช่ ไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. สุทธสังขารวาร

อนุโลม

[๑๖] อนุ. กายสังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. วจีสังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กายสังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. จิตตสังขาร เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. วจีสังขาร เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. จิตตสังขาร เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปัจจนีกะ

[๑๗] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร ไม่เป็นกายสังขาร แต่เป็นวจีสังขาร เว้นกายสังขารและวจีสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายสังขารก็ใช่ ไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจีสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. กายสังขาร ไม่เป็นวจีสังขาร แต่เป็นกายสังขาร เว้นวจีสังขารและกายสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่ ไม่เป็นกายสังขารก็ใช่

อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นกายสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร ไม่เป็นกายสังขาร แต่เป็นจิตตสังขาร เว้นกายสังขารและจิตตสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นกายสังขารก็ใช่ ไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตตสังขาร ไม่เป็นกายสังขารใช่ไหม

วิ. กายสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขาร แต่เป็นกายสังขาร เว้นจิตตสังขารและกายสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่ ไม่เป็นกายสังขารก็ใช่

[๑๘] อนุ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นวจีสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขารใช่ไหม

วิ. จิตตสังขาร ไม่เป็นวจีสังขาร แต่เป็นจิตตสังขาร เว้นวจีสังขารและจิตตสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่ ไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่

ปฏิ. สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตตสังขาร ไม่เป็นวจีสังขารใช่ไหม

วิ. วจีสังขาร ไม่เป็นจิตตสังขาร แต่เป็นวจีสังขาร เว้นจิตตสังขารและวจีสังขารแล้ว สภาวธรรมที่เหลือไม่เป็นจิตตสังขารก็ใช่ ไม่เป็นวจีสังขารก็ใช่

ปัณณัตติวารนิทเทส จบ

๒. ปวัตติวาร ๑. อุปปาทวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๑๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลม อัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้า

ปฐมฌานและของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๒๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๒๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังเกิด วจีสังขารในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในทุติยฌานและตติยฌาน ในฌานนั้นกายสังขารกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในปฐมฌานและในกามาวจรภูมิ ในภูมินั้นกายสังขารกำลังเกิด และวจีสังขารก็กำลังเกิด

ปฏิ. วจีสังขารในภูมิใดกำลังเกิด กายสังขารในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นวจีสังขารกำลังเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในปฐมฌานและในกามาวจรภูมิ ในภูมินั้นวจีสังขารกำลังเกิด และกายสังขารก็กำลังกิด

อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารในภูมิใดกำลังเกิด กายสังขารในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในจตุตถฌาน และในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นจิตตสังขารกำลังเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และในกามาวจรภูมิ ในภูมินั้นจิตตสังขารกำลังเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๒๒] อนุ. วจีสังขารในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารในภูมิใดกำลังเกิด วจีสังขารในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน ในฌานนั้นจิตตสังขารกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในปฐมฌาน และในกามาวจรภูมิ รูปาวจรภูมิ อรูปาวจร-ภูมิ ในภูมินั้นจิตตสังขารกำลังเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

อนุโลมปุคคโลกาส

[๒๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และของบุคคลใดในภูมิใด เหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๒๔] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะ แห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๕] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและ

บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่ กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๒๖] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นกายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในจตุตถฌานและในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นกายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. วจีสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด กายสังขารในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในทุติยฌานและตติยฌาน ในฌานนั้นวจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในจตุตถฌานและในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นวจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในจตุตถฌาน และในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ ในภูมินั้นกายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นกายสังขารไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด กายสังขารในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๗] อนุ. วจีสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน ในฌานนั้นวจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอสัญญสัตตภูมิ ในภูมินั้นวจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๒๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุป

ปาทขณะแห่งจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

(พึงขยายคำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และ ของบุคคลใดในภูมิใด ให้พิสดารโดยนัยอย่างเดียวกันกับ ในคำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดในภูมิใด คำว่า ของบุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติมีไม่ได้)

๒. อดีตวาร

ว่าด้วยธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๒๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๓๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดเคยเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๓๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด เหมือนกันทุกแห่ง)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๓๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน กามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็เคยเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่กายสังขารไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและกายสังขารก็เคยเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่กายสังขารไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและกายสังขารก็เคยเกิด

[๓๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ รูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็เคยเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๓๔] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

[๓๕] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิด มีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๓๖] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๓๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและวจีสังขารก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌาน นั้นไม่เคยเกิด แต่กายสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและกายสังขารก็ไม่เคยเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจิตตสังขารก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๘] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจิตตสังขารก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๓๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและกายสังขารก็จักเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและกายสังขารก็จักเกิด

[๔๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและวจีสังขารก็จักเกิด

อนุโลมโอกาส

[๔๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๔๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน กามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและวจีสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและกายสังขารก็จักเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ใน กามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและกายสังขารก็จักเกิด

[๔๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจร-ภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและวจีสังขารก็จักเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๔๔] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วย ปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๕] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่ง จิตนั้น) วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคล ผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขาร ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๔๖] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๔๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ใน ลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่กายสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและกายสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๘] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๔๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาส ปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดเคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาส ปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะ แห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๕๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้น จากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๕๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๕๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้น ในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่เคยเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและวจีสังขารก็ เคยเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๕๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๕๔] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

[๕๕] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๕๖] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๕๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติ

อยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด และกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้

กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด และจิตตสังขารก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๕๘] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก วิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ ไม่เคยเกิด บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่เคยเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๕๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่ง ลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจัก

เกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๖๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจารของบุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดและจิตตสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก วิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๖๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๖๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและวจีสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๖๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตก และวิจารของบุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและ จิตตสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและวจีสังขารก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๖๔] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๖๕] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะ แห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๖๖] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๖๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อม เพรียงด้วยปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต

ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่ จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขาร ก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๖๘] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

๖. อดีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๖๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด ในลำดับแห่งจิตนั้น กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและจิตตสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

[๗๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิต วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด และจิตตสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักเกิด ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๗๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดเคยเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๗๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน และตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและกายสังขารก็เคยเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจิตตสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่กายสังขารไม่เคยเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและกายสังขารก็เคยเกิด

[๗๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิด แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยเกิดและจิตตสังขารก็จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่เคยเกิด ในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและวจีสังขารก็เคยเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๗๔] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

[๗๕] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักเกิดมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. เคยเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๗๖] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่เคยเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๗๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจารในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน และตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่กายสังขารมิใช่ ไม่เคยเกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจารในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งด้วยจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและกายสังขารก็ไม่เคยเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่กายสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและกายสังขารก็ไม่เคยเกิด

[๗๘] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่เกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่เคยเกิด บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่เคยเกิด

อุปปาทวาร จบ

๒. ปวัตติวาร ๒. นิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๗๙] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและวจีสังขารก็กำลังดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและกายสังขารก็กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดกำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ และกายสังขารก็กำลังดับ

[๘๐] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและวจีสังขารก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๘๑] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังดับ วจีสังขารในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในทุติยฌานและตติยฌาน ในฌานนั้นกายสังขารกำลังดับ แต่วจีสังขาร ไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๘๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด ก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใด ก็ดี เหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๘๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๘๔] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๘๕] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๘๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาท-ขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด ก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใด ก็ดี พึงขยายให้พิสดารเหมือนกัน ในคำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ไม่พึงเพิ่มคำว่า บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ)

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๘๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

(ท่านจำแนกอดีตปุจฉาในอุปปาทวาร เป็นคำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด และของบุคคลใดในภูมิใด ทั้งอนุโลมและปัจจนีกะฉันใด แม้ในนิโรธวาร ก็พึงจำแนกฉันนั้น ไม่มีข้อแตกต่างกัน)

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๘๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็จักดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดจักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็จักดับ

[๘๙] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้ง วิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและวจีสังขารก็จักดับ

อนุโลมโอกาส

[๙๐] อนุ. กายสังขารในภูมิใดจักดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๙๑] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌานนั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน กามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็จักดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่ง จิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็จักดับ

[๙๒] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้ง วิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าทุติยฌานตติยฌานและจตุตถฌาน จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน บุคคลผู้อุบัติอยู่ใน

กามาวจรภูมิ และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและวจีสังขารก็จักดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๙๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๙๔] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๙๕] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๙๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่กายสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถ-ฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและกายสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๙๗] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้ง วิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน วจีสังขาร

ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่ จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๙๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและกายสังขารก็กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดเคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและกายสังขารก็กำลังดับ

[๙๙] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดเคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและวจีสังขารก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๐๐] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๐๑] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่วจีสังขารไม่เคยดับ ในภังคขณะ แห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและวจีสังขารก็เคยดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของ บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและกายสังขารก็กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและกายสังขารก็กำลังดับ

[๑๐๒] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก วิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและวจีสังขารก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๐๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่เคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับมีไหม

วิ. ไม่มี

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่เคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับมีไหม

วิ. ไม่มี

[๑๐๔] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่เคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปัจจนีกโอกาส

[๑๐๕] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๐๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคล ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่เคยดับ ในอุปปาท-ขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในภังคขณะแห่ง จิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ และวจีสังขารก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในภังค-ขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน เมื่อจิตดวงที่ ๒ ของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในสุทธาวาสภูมิเป็นไปอยู่ บุคคล ผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่ จิตตสังขารมิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๗] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก วิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขาร มิใช่ไม่เคยดับ บุคคลผู้กำลังอุบัติในสุทธาวาสภูมิ และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่เคยดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๐๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่ง ลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังดับ

[๑๐๙] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารของบุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับและจิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและวจีสังขารก็กำลังดับ

อนุโลมโอกาส

[๑๑๐] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๑๑] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติย-ฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะ แห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังดับ

[๑๑๒] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่า นั้นในภูมินั้นกำลังดับ แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจารของบุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังดับและจิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและวจีสังขารก็กำลังดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๑๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะ แห่งปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๑๔] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้ง วิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๑๕] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๑๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของ บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติย-ฌาน ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาส

ปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติย-ฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่กายสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด ในลำดับ แห่งจิตนั้น ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๑๗] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด และในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิม-จิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

๖. อดีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๑๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและ จิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๑๙] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่ จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและ จิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๒๐] อนุ. กายสังขารในภูมิใดเคยดับ ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๒๑] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌานนั้นเคยดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน บุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่เคยดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ และกายสังขารก็เคยดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับ แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้นเคยดับและจิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่เคยดับ บุคคลผู้เข้า ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็เคยดับ

[๑๒๒] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดเคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับ แต่จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ ในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจารของบุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นเคยดับและจิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่เคยดับ ในภูมิที่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและวจีสังขารก็เคยดับ

ปัจจนีกบุคคล

[๑๒๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่เคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่เคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

[๑๒๔] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่เคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. เคยดับ

ปัจจนีกโอกาส

[๑๒๕] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่เคยดับ ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๒๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มี ทั้งวิตกและวิจารในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิม-จิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่เคยดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจารในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและกายสังขารก็ไม่เคยดับ

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังค-ขณะแห่งปัจฉิมจิตในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่เคยดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและกายสังขารก็ไม่เคยดับ

[๑๒๗] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่เคยดับ จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ เคยดับ แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่เคยดับและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่เคยดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่เคยดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตในภูมิที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและวจีสังขารก็ไม่เคยดับ

นิโรธวาร จบ

๒. ปวัตติวาร ๓. อุปปาทนิโรธวาร

๑. ปัจจุปปันนวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบัน

อนุโลมบุคคล

[๑๒๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดกำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๒๙] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดกำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุโลมโอกาส

[๑๓๐] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังเกิด วจีสังขารในภูมินั้นก็กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในทุติยฌานและตติยฌาน ในฌานกายสังขารกำลังเกิด แต่วจีสังขาร ไม่ใช่กำลังดับ ฯลฯ

(คำนอกจากที่กล่าวเหมือนกับคำที่ท่านกำหนดว่า ในภูมิใด)

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๓๑] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด ก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใด ก็ดี เหมือนกัน)

ปัจจนีกบุคคล

[๑๓๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งวิตกและวิจาร กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขาร ก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ ในภังคขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธ-สมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ

และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

[๑๓๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่ไม่กำลังดับ ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่กำลังดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่วจีสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับและวจีสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

ปัจจนีกโอกาส

[๑๓๔] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๓๕] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

(คำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใด ก็ดี ของบุคคลใดในภูมิใด ก็ดี เหมือนกัน ในคำที่ท่านกำหนดว่า ของบุคคลใดในภูมิใด ไม่มีคำว่า บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ)

๒. อตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๓๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

(พึงขยายอตีตปุจฉาให้พิสดาร เหมือนกันทั้งในอุปปาทวาร นิโรธวาร และอุปปาทนิโรธวาร)

๓. อนาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๓๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้น จักดับและกายสังขารก็จักเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด ในลำดับแห่งจิตนั้น ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ บุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็จักเกิด

[๑๓๘] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่ วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลนอกนี้ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและวจีสังขารก็จักเกิด

อนุโลมโอกาส

[๑๓๙] อนุ. กายสังขารในภูมิใดจักเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๔๐] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌานนั้นจักเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ใน กามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักเกิดและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ

และอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็จักเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌาน และบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็จักเกิด

[๑๔๑] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌานและจตุตถฌาน จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌานนั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่จักเกิด บุคคลผู้เข้าปฐมฌาน บุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ และบุคคลนอกนี้ผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและวจีสังขารก็จักเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๑๔๒] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ และบุคคลเหล่าใดจักอุบัติในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ปัจฉิมภวิกบุคคลในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และบุคคลผู้จักอุบัติในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิแล้วปรินิพพานกำลังจุติ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๔๓] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิต ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใดในลำดับแห่งจิตนั้น วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๑๔๔] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๔๕] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักเกิดใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌานนั้นไม่ใช่จักดับแต่กายสังขารมิใช่จักไม่เกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิม

จิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและกายสังขารก็ไม่ใช่จักเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ปัจฉิม-จิตของบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

[๑๔๖] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) บุคคลผู้เข้าทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในฌานนั้นไม่ใช่จักเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ ฯลฯ

วิ. ใช่

๔. ปัจจุปปันนาตีตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอดีต

อนุโลมบุคคล

[๑๔๗] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็เคยดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดเคยดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยดับและกายสังขารก็ กำลังเกิด

(แม้ในอุปปาทนิโรธวาร ก็พึงขยายคำถามปัจจุปปันนาตีตวารทั้งฝ่ายอนุโลมและปัจจนีกะให้พิสดารเหมือนในอุปปาทวาร)

๕. ปัจจุปปันนานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๔๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจาก ลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและกายสังขารก็ กำลังเกิด

[๑๔๙] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นจักดับและวจีสังขารก็กำลังเกิด

อนุโลมโอกาส

[๑๕๐] อนุ. กายสังขารในภูมิใดกำลังเกิด ฯลฯ

อนุโลมปุคคโลกาส

[๑๕๑] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นกำลังเกิดและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะ แห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดและในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่กายสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะ จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและกายสังขารก็กำลังเกิด

[๑๕๒] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดกำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดจักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดและในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับ แต่วจีสังขารไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปปาทขณะแห่งวิตกและวิจาร จิตตสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นจักดับและวจีสังขารก็กำลังเกิด

ปัจจนีกบุคคล

[๑๕๓] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังค-ขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญ-สัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๕๔] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมด ในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะ แห่งปัจฉิมจิต วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่ จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัจจนีกโอกาส

[๑๕๕] อนุ. กายสังขารในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด ฯลฯ

ปัจจนีกปุคคโลกาส

[๑๕๖] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าปฐมฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในกามาวจรภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้อุบัติอยู่ในรูปาวจรภูมิและอรูปาวจรภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่วจีสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะ แห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและวจีสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ในอุปปาทขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับ แต่กายสังขารมิใช่ไม่กำลังเกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่ง จิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) ในภังคขณะแห่งลมอัสสาสปัสสาสะของบุคคลผู้เข้าทุติยฌานและตติยฌาน ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละซึ่งเว้น จากลมอัสสาสปัสสาสะ บุคคลผู้เข้าจตุตถฌานและบุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่จักดับและกายสังขารก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดและในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากลมอัสสาสปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๕๗] อนุ. วจีสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดและในอุปปาทขณะแห่งจิตซึ่งเว้นจากวิตกและวิจาร วจีสังขารของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตตสังขารมิใช่จักไม่ดับ ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต

บุคคลผู้อุบัติอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ วจีสังขาร ของบุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นไม่ใช่กำลังเกิดและจิตตสังขารก็ไม่ใช่จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดในภูมิใดไม่ใช่จักดับ วจีสังขารของบุคคลนั้นในภูมินั้นก็ไม่ใช่กำลังเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

๖. อตีตานาคตวาร

ว่าด้วยสภาวธรรมที่เป็นอดีตและที่เป็นอนาคต

อนุโลมบุคคล

[๑๕๘] อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด วจีสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิตที่มีทั้งวิตกและวิจาร บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจาร ปัจฉิมจิตที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารจักเกิดในลำดับแห่งจิตใด (ในลำดับแห่งจิตนั้น) กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่วจีสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและวจีสังขารก็จักดับ

ปฏิ. วจีสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กายสังขารของบุคคลใดเคยเกิด จิตตสังขารของบุคคลนั้นก็จักดับใช่ไหม

วิ. ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่ จิตตสังขารไม่ใช่จักดับ บุคคลนอกนี้ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิดและ จิตตสังขารก็จักดับ

ปฏิ. จิตตสังขารของบุคคลใดจักดับ กายสังขารของบุคคลนั้นก็เคยเกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

(ปุจฉาที่เป็นอดีตกับอนาคตทั้งอนุโลมและปัจจนีกะในนิโรธวารท่านจำแนกไว้โดยประการใด ผู้มีปัญญาก็พึงขยายปุจฉาที่เป็นอดีตกับอนาคต ทั้งอนุโลมและปัจจนีกะแม้ในอุปปาทนิโรธวารให้พิสดารโดยประการนั้น ในนิโรธวารก็เช่นเดียวกัน ไม่มีข้อแตกต่างกัน)อุปปาทนิโรธวาร จบ

ปวัตติวาร จบ

๓. ปริญญาวาร

[๑๕๙] อนุ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้กายสังขาร บุคคลนั้นก็กำลังกำหนด รู้วจีสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำลังกำหนดรู้วจีสังขาร บุคคลนั้นก็กำลังกำหนดรู้กายสังขารใช่ไหม

วิ. ใช่

(พึงจำแนกปริญญาวารแม้ในสังขารยมกให้พิสดารเหมือนในขันธยมก)

ปริญญาวาร จบ
สังขารยมก จบ
อนุสยยมก

[๑] **อนุสัย ๗** คือ

๑. กามราคานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคือกามราคะ)
๒. ปฏิฆานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคือปฏิฆะ)
๓. มานานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคือมานะ)
๔. ทิฏฐานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคือทิฏฐิ)
๕. วิจิกิจฉานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคือวิจิกิจฉา)
๖. ภวราคานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคือภวราคะ)
๗. อวิชชานุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องในสันดานคืออวิชชา)

๑. อุปปัตติฏฐานวาร

[๒] ปุ. กามราคานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. กามราคานุสัยในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ[๑]นอนเนื่อง
ปุ. ปฏิฆานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. ปฏิฆานุสัยในที่นี้ คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง
ปุ. มานานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. มานานุสัยในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ นอนเนื่อง
ปุ. ทิฏฐานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. ทิฏฐานุสัยในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่นับเนื่องในกายของตนทั้งหมด[๒] นอนเนื่อง
ปุ. วิจิกิจฉานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. วิจิกิจฉาในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่นับเนื่องในกายของตนทั้งหมดนอนเนื่อง
ปุ. ภวราคานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. ภวราคานุสัยในที่นี้ คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง
ปุ. อวิชชานุสัยนอนเนื่องในที่ไหน
วิ. อวิชชานุสัยในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่นับเนื่องในกายของตนทั้งหมดนอนเนื่อง

อุปปัตติฏฐานวาร จบ
๒. มหาวาร ๑. อนุสยวาร

---

[๑] คำว่า **กามธาตุ** อรรถกถาขยายเป็นกามาวจรภูมิ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๒/๓๖๖)

[๒] หมายถึงยังอิงอาศัยสังสารวัฏ (อภิ.ปญฺจ.อ. ๒/๓๗๐)

อนุโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๓] อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคล ๓ จำพวก[๑] นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยของบุคคล ๒ จำพวก[๒]นอนเนื่อง แต่ทิฏฐานุสัยไม่ใช่ นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและทิฏฐานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. ทิฏฐานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอน เนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

---

[๑] **บุคคล ๓ จำพวก** คือ บุคคลผู้เป็นปุถุชน โสดาบันบุคคล และสกทาคามีบุคคล (อภิ.ปญฺจ.อ. ๓/๓๗๓)

[๒] **บุคคล ๒ จำพวก** คือ โสดาบันบุคคลและสกทาคามีบุคคล (อภิ.ปญฺจ.อ. ๓/๓๗๓)

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

[๔] อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

[๕] อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย ของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๖] อนุ. ทิฏฐานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่อง แต่ทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและทิฏฐานุสัยก็นอนเนื่อง

[๗] อนุ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

[๘] อนุ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๙] อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง มานานุสัย ของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่อง กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่ วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๐] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและ มานานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยและมานานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกนอนเนื่องกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยก็นอนเนื่อง

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๑] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยและมานานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่ทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยก็นอนเนื่อง

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๑๒] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยและมานานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๓] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยของอนาคามีบุคคลนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกนอนเนื่อง แต่ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลผู้เป็นปุถุชนนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๑๔] อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยในที่นี้ คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

[๑๕] อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. มานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

[๑๖] มานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่มานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุนอนเนื่องและมานานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. มานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่องและภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่มานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ นอนเนื่องและมานานุสัยก็นอนเนื่อง

[๑๗] อนุ. ทิฏฐานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง และภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๘] อนุ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่องและภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๙] อนุ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง และภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๐] อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยและกามราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้ คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยในที่นี้ คือ ใน เวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆา

นุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยและกามราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๑] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัยในที่นี้ คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยและมานานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและมานานุสัย ในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๒] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย ในที่นี้ คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุ และ อรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๒๓] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๔] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นี้ คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในที่นี้คือ ใน เวทนา ๒ ในกามธาตุนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนานอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๒๕] อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและกาม-ราคานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่น

แหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่องและกามราคานุสัยก็นอนเนื่อง

[๒๖] อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็นอนเนื่อง

[๒๗] อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ มานานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่มานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและมานานุสัย ก็นอนเนื่อง

อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก[๑] ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่องและภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

---

[๑] คือ บุคคลผู้เป็นปุถุชน โสดาบันบุคคล สกทาคามีบุคคล และอนาคามีบุคคล (อภิ.ปญฺจ.อ. ๒๗/๓๗๓)

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่มานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง และมานานุสัยก็นอนเนื่อง

[๒๘] อนุ. ทิฏฐานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ และอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้น ในที่นั้นนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

[๒๙] อนุ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็นอนเนื่อง

[๓๐] อนุ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคล นั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่องและภวราคานุสัยก็นอนเนื่อง

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๓๑] อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้น ในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ มานานุสัยและกามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้น ในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่องบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัยและกามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๓๒] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยและมานานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัยและมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๓๓] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคล ใดในที่ใดนอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ภวราคานุสัยและมานานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ภวราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยและทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูป-ธาตุ อวิชชานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กาม-ราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๓๔] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ภวราคานุสัยและมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่ นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ อวิชชานุสัยและมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัยและมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๓๕] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดนอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยและภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัยและมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัย มานานุสัยและภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นนอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ใช่นอนเนื่อง

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมในอนุสยวาร จบ

๑. อนุสยวาร

ปฏิโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๓๖] อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลอีก ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่องและกาม-ราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๗] อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๘] อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๙] อนุ. ทิฏฐานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่ นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๐] อนุ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๔๑] อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลอีก ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๔๒] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๔๓] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. วิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยของบุคคล ๒ จำพวก ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยของ

อนาคามีบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๔๔] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๔๕] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่ นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๔๖] อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และใน สภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยในที่นี้ คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นี้ คือ ในทุกขเวทนาและในสภาว-ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนา และในรูปธาตุ อรูปธาตุไม่ใช่ นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๗] อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่ นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในสภาว-ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๘] อนุ. มานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. มานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. มานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๔๙] อนุ. ทิฏฐานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๕๐] อนุ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๕๑] อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. มานานุสัยและกามราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง มานานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่อง และวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่อง และภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัยและกามราคานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนาไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในรูปธาตุและอรูปธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๕๒] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภว-ราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัย กามราคานุสัยและมานานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนา ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยมิใช่ไม่ นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้ คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๕๓] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๕๔] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ภวราคานุสัย กามราคานุสัยและมานานุสัยในที่นี้คือ ในทุกขเวทนา ไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นี้คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยในที่นี้คือ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยและภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๕๕] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. อวิชชานุสัยในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยและภวราคานุสัยในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๕๖] อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง และกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่ นอนเนื่องและมานานุสัยก็ใช่ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของอรหันต-บุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคล ๒ จำพวก ในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่น แหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของ บุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง และภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่อง

ในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่ นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้น ในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของ อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัย ของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๕๗] อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา และในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่อง และมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง และปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้น ในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของ บุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง และภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้น ในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๕๘] อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่ นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่ นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัย ก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในทุกขเวทนา มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๕๙] อนุ. ทิฏฐานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคา

นุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉา-นุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

[๖๐] อนุ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของอรหันต-บุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๖๑] อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่องและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา มานานุสัยและกามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ มานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง มานานุสัยของ อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่วิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัย ของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของบุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภว-ราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ภวราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและภวราคานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ภวราคานุสัยและกามราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

อนุ. กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๖๒] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัย กาม-ราคานุสัย และปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นใน ที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กาม-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง...ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๖๓] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคล ใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุอรูปธาตุ วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ วิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง วิจิกิจฉานุสัยของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำลังนอนนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๖๔] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภว-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา ภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ปฏิฆานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภว-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง อนาคามีบุคคลในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่มานานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาว-ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ ภวราคานุสัยของบุคคลเหล่านั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง ... ของอรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมด ฯลฯ

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๖๕] อนุ. กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง อวิชชานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่อง แต่ อวิชชานุสัยมิใช่ไม่นอนเนื่อง บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย ของบุคคลนั้นในที่นั้นไม่ใช่นอนเนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคา

นุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของอรหันตบุคคล ในภูมิทั้งหมด ไม่ใช่นอนนื่องและอวิชชานุสัยก็ไม่ใช่นอนเนื่อง

ปฏิ. อวิชชานุสัยของบุคคลใดในที่ใดไม่ใช่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยของบุคคลนั้นในที่นั้นก็ไม่ใช่นอนเนื่องใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมในอนุสยวาร จบ

อนุสยวาร จบ

๒. สานุสยวาร

อนุโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๖๖] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือ วิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

[๖๗] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

[๖๘] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคือมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๖๙] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๗๐] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

[๗๑] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๗๒] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๗๓] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวกยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย และก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๗๔] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๗๕] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ยังมีอนุสัยคืออวิชช่นุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๗๖] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวกยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชนยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๗๗] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

[๗๘] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

[๗๙] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย

[๘๐] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๘๑] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๘๒] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัย คืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๘๓] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๘๔] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอัน เกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและมานา-นุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัย คืออวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๘๕] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและ ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและทิฏฐานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๘๖] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น มีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กาม-ราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๘๗] อนุ. บุคคลยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๘๘] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัย คือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้น ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

[๘๙] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

[๙๐] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัย คือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัย

[๙๑] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๙๒] บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคืออวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคืออวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคืออวิจิกิจฉานุสัย

[๙๓] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๙๔] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น ยังมีอนุสัย คืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๙๕] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ใน กามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๙๖] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๙๗] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคือ ภวราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคือภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๙๘] อนุ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ยังมี อนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และ ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยและภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภว-ราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัยและภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัย และ ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่น

แหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภว-ราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นยังมีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ยังมีอนุสัยคือกามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมในสานุสยวาร จบ

๒. สานุสยวาร

ปฏิโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๙๙] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๐] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๑] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๒] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๐๓] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันต บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๐๔] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๐๕] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๐๖] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคล ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๐๗] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัย อนาคามีบุคคลไม่มีอนุสัย คือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจมูลกนัย

[๑๐๘] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๐๙] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๑๑๐] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๑๑] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัย คือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๑๒] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัย คือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๑๓] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๑๔] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๑๕] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๑๖] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๑๗] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ใน กามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๑๘] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และ ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๑๙] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ฯลฯ

[๑๒๐] อนุ. บุคคลไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๑๒๑] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัย คือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และใน

สภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกาม-ราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือ กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่ มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัย คือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคล ในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือ กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัย คือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๒๒] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคล ในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่น แหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและใน

สภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภว-ราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัย คือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๒๓] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้น ก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัย คือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันต-บุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๒๔] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้น ก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๒๕] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัย คือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๒๖] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัย คือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๒๗] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมีมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาคุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัย คือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นไม่มีอนุสัย คือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือมานานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยและก็ไม่ มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ

บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย บุคคล ๒ จำพวกในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัย คือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิด

จากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัย คืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๒๘] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่ นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคนั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอัน เกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๒๙] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุ

นั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัย คือวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือวิจิกิจฉานุสัย และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย ฯลฯ

[๑๓๐] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย กามราคานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคล นั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือ ภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือปฏิฆานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัยและมานานุสัย บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลเหล่านั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคือมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๓๑] อนุ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มีอนุสัย คืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย อรหันตบุคคลในภูมิทั้งหมดไม่มีอนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัยและก็ไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่มีอนุสัยคืออวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่มี อนุสัยคือกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และ ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมในสานุสยวาร จบ

สานุสยวาร จบ

๓. ปชหนวาร

อนุโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๑๓๒] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม
วิ. ใช่
ปฏิ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยใช่ไหม
วิ. ใช่
อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยใช่ไหม
วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น
ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยใช่ไหม
วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น
อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม
วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น
ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่

[๑๓๓] อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยใช่ไหม
วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น
ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่
ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม
วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น
อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม
วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น
ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม
วิ. ไม่ใช่

[๑๓๔] อนุ. บุคคลใดละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๓๕] อนุ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๓๖] อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๓๗] อนุ. บุคคลใดละภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๓๘] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๓๙] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้น ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็ละ ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๔๐] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละทิฏฐานุสัย ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับทิฏฐานุสัยเป็นต้นนั้น ฯลฯ

จตุกกมูลกนัย จบ

ปัญจกมูลกนัย

[๑๔๑] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๔๒] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัยและภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๑๔๓] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุจากนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละกามราคานุสัย

[๑๔๔] อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละปฏิฆานุสัย

[๑๔๕] อนุ. บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละมานานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละมานานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละมานานุสัย

อนุ. บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละมานานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละมานานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละมานานุสัย

[๑๔๖] อนุ. บุคคลละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละทิฏฐานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๔๗] อนุ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๔๘] อนุ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัยในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละภวราคานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๔๙] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภว-ราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย และกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๕๐] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๕๑] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐา-นุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย ฯลฯ

[๑๕๒] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๕๓] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๑๕๔] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละมานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘° ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละกามราคานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๕๕] อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

° **บุคคล ๘** คือ ท่านผู้ดำรงอยู่ในโสดาปัตติมรรค ๑ โสดาปัตติผล ๑ สกทาคามิมรรค ๑ สกทาคามิผล ๑ อนาคามิมรรค ๑ อนาคามิผล ๑ อรหัตตมรรค ๑ อรหัตตผล ๑ **บุคคลที่ ๘** ในที่นี้หมายถึงโสดาปัตติมรรคบุคคล ซึ่งนับตั้งแต่อรหัตตผลเป็นที่ ๑ ลงมาถึงท่านผู้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติมรรคเป็นลำดับที่ ๘ (อภิ.ปญฺจ.อ. (บาลี) ๑๓/๒๑๙/๓๗๕)

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละปฏิฆานุสัยและก็ละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๕๖] อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละ ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละมานานุสัยและก็ละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับมานานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละมานานุสัย

[๑๕๗] อนุ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๕๘] อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นละภวราคานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับภวราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๕๙] อนุ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคล นั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ใน รูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ละภวราคานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๖๐] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละกามราคานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละปฏิฆานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๖๑] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละมานานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับมานานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ละกามราคานุสัย มานานุสัย และละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยเป็นต้นนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละปฏิฆานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๖๒] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละมานานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับมานานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละกามราคานุสัย มานานุสัย และละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยเป็นต้นนั้น แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ละปฏิฆานุสัยและละเฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยเป็นต้นนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย ฯลฯ

[๑๖๓] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น มีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๖๔] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมในปชหนวาร จบ

๓. ปชหนวาร

ปฏิโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๑๖๕] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละกามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละกามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละกามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือ ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละอวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่ละ กามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือ ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

[๑๖๖] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละอวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

[๑๖๗] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคล ที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๖๘] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๖๙] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

[๑๗๐] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๗๑] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรค แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย และก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละอวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละอวิชชานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๗๒] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคล นั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย และมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคล ที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วย มรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละอวิชชานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๗๓] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย ฯลฯ

ปัญจกมูลกนัย

[๑๗๔] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัย แต่มิใช่ไม่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย แต่มิ ใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วย

มรรค และบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละอวิชชานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๗๕] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย แต่มิใช่ไม่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่ละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ละอวิชชานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๑๗๖] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ ไม่ละปฏิฆานุสัยในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องใน วัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น ใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๗๗] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละมานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่อง ในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่อง ในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๗๘] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละ อวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๗๙] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๘๐] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอัน เกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๘๑] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๘๒] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคล ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๘๓] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคล ไม่ใช่ละภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัยและมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๘๔] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

ปัญจกมูลกนัย

[๑๘๕] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๘๖] อนุ. บุคคลไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๑๘๗] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคล นั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องใน วัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอัน เกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคล นั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูป

ธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และใน รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย

[๑๘๘] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และใน รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่

ละปฏิฆานุสัยเว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องใน วัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละ ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้น ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย

[๑๘๙] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้น นั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละมานานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๑๙๐] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๑๙๑] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

[๑๙๒] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๑๙๓] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละมานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละมานานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคล นั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ ละวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอัน

เกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคล นั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่ เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ ละภวราคานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคล นั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิด

จากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๑๙๔] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคล ที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกข-เวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอัน เกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัย และก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๑๙๕] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ฯลฯ

[๑๙๖] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละมานา

นุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคล ที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๑๙๗] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ละอวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่ละกามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่ละอวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉา-นุสัยและภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่ละอวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมในปชหนวาร จบ

ปชหนวาร จบ

๔. ปริญญาวาร

อนุโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๑๙๘] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๑๙๙] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๒๐๐] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๐๑] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๐๒] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๒๐๓] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๐๔] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยเป็นต้นนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยเป็นต้นนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๐๕] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๐๖] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้ทิฏฐานุสัย กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น ฯลฯ

[๒๐๗] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะมานานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๐๘] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะมานานุสัยและภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๒๐๙] อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้มานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้มานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้กามราคานุสัย

[๒๑๐] อนุ. บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้ อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

[๒๑๑] อนุ. บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้มานานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้มานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น และก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้มานานุสัย

[๒๑๒] อนุ. บุคคลกำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๑๓] อนุ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๑๔] อนุ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๑๕] อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนด รู้มานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนด รู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยอัน

เกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนด รู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนด รู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๑๖] อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๑๗] อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย ฯลฯ

[๒๑๘] อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๑๙] อนุ. บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัย ในทุกขเวทนา บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๒๒๐] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับกามราคานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๒๒๑] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่อยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับปฏิฆานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๒๒๒] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุ นั้น กำหนดรู้มานานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันนั้น

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้มานานุสัย

[๒๒๓] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๒๔] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

[๒๒๕] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๒๖] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคล นั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้น กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๒๗] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้มานานุสัย และก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้กามราคานุสัย มานานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่อยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้น กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๒๘] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น มีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้มานานุสัย และก็กำหบดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่ตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็กำหนดรู้เฉพาะอนุสัยที่อยู่ในเดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัยนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย ฯลฯ

[๒๒๙] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้ภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นกำหนดรู้เฉพาะมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๓๐] อนุ. บุคคลใดกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดกำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นกำหนด รู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นกำหนดรู้อวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมในปริญญาวาร จบ

๔. ปริญญาวาร

ปฏิโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๒๓๑] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย แต่มิใช่ ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กาม-ราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

[๒๓๒] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ ไม่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรูปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

[๒๓๓] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่ กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๓๔] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๓๕] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

[๒๓๖] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๓๗] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วย มรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วย มรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๓๘] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและ บุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยมานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและ มานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่มิใช่ ไม่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคล นั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและ มานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๓๙] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ฯลฯ

[๒๔๐] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๔๑] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือ ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๒๔๒] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องใน วัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๔๓] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในสภาวธรรม ที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในสภาว-ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๔๔] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๔๕] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๔๖] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๔๗] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๔๘] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๔๙] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัยและมานานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลนัย

[๒๕๐] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และ ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๕๑] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ในทุกขเวทนา บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจฉานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและ ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๕๒] อนุ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด ก็ไม่ใช่กำหนดรู้กาม-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๒๕๓] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้น นั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่ มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่ นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและ ก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคล ที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิ-มรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องใน วัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคล ที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียง ด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กาม-ราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาว-ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย

[๒๕๔] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และใน รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ

อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคล ที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจาก

ธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคล ที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคล ที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย

[๒๕๕] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และ ในรูปธาตุอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนด รู้มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย เว้น บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๕๖] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๕๗] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกาม

ธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และใน รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

[๒๕๘] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๕๙] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และใน รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวก ผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้มานานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุ

นั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น และก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนด รู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้น ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้ภวราคานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กาม-ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียง ด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้อวิชชานุสัยและกามราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๖๐] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุและในสภาวธรรมที่ไม่นับ

เนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาว-ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่ กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนาและในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจาก ธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคแล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๖๑] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏ-ทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและ ทิฏฐานุสัย ฯลฯ

[๒๖๒] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย อันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้ภวราคานุสัยและก็ไม่ใช่ กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล นั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิด จากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๖๓] อนุ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และ ภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัย และก็ไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย

ปฏิ. บุคคลใดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุใด บุคคลนั้นก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นใช่ไหม

วิ. บุคคลที่ ๘ ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย บุคคลผู้พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ใช่

กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้น แต่มิใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ และในสภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกข์ บุคคลนั้นไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยอันเกิดจากธาตุนั้นและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย เว้นบุคคล ๒ จำพวกผู้พร้อมเพรียงด้วยมรรคและบุคคลที่ ๘ แล้ว บุคคลที่เหลือในภูมิทั้งหมดไม่ใช่กำหนดรู้อวิชชานุสัยและก็ไม่ใช่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัย

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมในปริญญาวาร จบ

ปริญญาวาร จบ

๕. ปหีนวาร

อนุโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๒๖๔] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละกามราคานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละกามราคานุสัยได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคลอีก ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละกามราคานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละกามราคานุสัยได้แล้วและก็ละอวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๖๕] อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละปฏิฆานุสัยได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลอีก ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละปฏิฆานุสัยได้แล้วและก็ละอวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๖๖] อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๖๗] อนุ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๖๘] อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละอวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๖๙] อนุ. บุคคลใดละภวราคานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๗๐] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลอีก ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยได้แล้วและก็ละ อวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๗๑] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยได้แล้ว อนาคามีบุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๗๒] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยได้แล้ว อนาคามีบุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้ว ฯลฯ

ปัญจกมูลกนัย

[๒๗๓] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๗๔] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๒๗๕] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยได้แล้ว แต่ กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

[๒๗๖] อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละ วิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละ อวิชชานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว

[๒๗๗] อนุ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยได้แล้ว แต่ ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้ว แต่มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

[๒๗๘] อนุ. บุคคลละทิฏฐานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๗๙] อนุ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๘๐] อนุ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยได้แล้ว

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๘๑] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยและกามราคานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาต บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยได้แล้ว แต่ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยและกามราคานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๘๒] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัย ในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๘๓] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ในที่ใดได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ฯลฯ

[๒๘๔] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกข-เวทนา บุคคลละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๘๕] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๒๘๖] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล นั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว”

หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่า นั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยได้แล้ว บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละกามราคานุสัยใน ที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละอวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยได้แล้ว

[๒๘๗] อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยแล้วได้ อรหันตบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละปฏิฆานุสัย ในที่นั้นได้แล้วและก็ละอวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว

[๒๘๘] อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วแต่มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย ในที่นั้นได้แล้วและก็ละมานานุสัยได้แล้ว

[๒๘๙] อนุ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยในที่นั้น ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๒๙๐] อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละภวราคานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว”

หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว และก็ละภวราคานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละอวิชชานุสัยได้แล้ว อรหันตบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นได้แล้วและก็ละอวิชชานุสัยได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๒๙๑] อนุ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยได้แล้ว

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๒๙๒] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยและกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละ ไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๒๙๓] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัยได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัยได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควร

กล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๒๙๔] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและมานานุสัยได้แล้วปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละมานานุสัยได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้

แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ฯลฯ

[๒๙๕] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละเฉพาะมานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย แต่กาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า” ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๒๙๖] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้วใช่ไหม

วิ. อรหันตบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละ อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นได้แล้ว แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมในปหีนวาร จบ

๕. ปหีนวาร

ปฏิโลมบุคคล

เอกมูลกนัย

[๒๙๗] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่มิใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว แต่มิใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

[๒๙๘] อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ยังละมานานุสัย ไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละมานานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

[๒๙๙] อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกละมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละมานานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๐๐] อนุ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๓๐๑] อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวกละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๐๒] อนุ. บุคคลใดละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๓๐๓] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละมานานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละ ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๓๐๔] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวกละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละอวิชชานุสัยและมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวกละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยไม่ได้แล้ว

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๓๐๕] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

ปัญจกมูลกนัย

[๓๐๖] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละอวิชชานุสัยและมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๒ จำพวก ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและ ก็ละ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๓๐๗] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๒ จำพวก ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย ไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชนละ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

ฉักกมูลกนัย จบ

อนุโลมโอกาส

เอกมูลกนัย

[๓๐๘] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๐๙] อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลไม่ได้ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ได้ละแล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละ อวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๑๐] อนุ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว มานานุสัยไม่ ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยไม่ได้แล้ว ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว มานานุสัยไม่ ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๑๑] อนุ. บุคคลละทิฏฐานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในธาตุนั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๓๑๒] อนุ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยใน ธาตุนั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

[๓๑๓] อนุ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว และก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๓๑๔] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละ มานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละมานานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละมานานุสัยและกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือ ในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วแล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยและกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๓๑๕] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัย ไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กาม-ราคานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละภวราคานุสัยและมานานุสัย ไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยและมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัยและมานานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ติกมูลกนัย จบ

จตุกกมูลกนัย

[๓๑๖] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยในไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ฯลฯ

[๓๑๗] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละได้เฉพาะมานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย กาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย และมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๓๑๘] อนุ. บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัยและภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว ก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ในที่นี้ คือในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา บุคคลละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมปุคคโลกาส

เอกมูลกนัย

[๓๑๙] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละ อวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวก ในทุกขเวทนา ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๒๐] อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๒ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๒๑] อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว มานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละมานานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๒๒] อนุ. บุคคลใดละทิฏฐานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่ ฯลฯ

[๓๒๓] อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้ว ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละภวราคานุสัย ในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัย ไม่ได้แล้ว

อนุ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ และในรูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว

[๓๒๔] อนุ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๔ จำพวก ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วและก็ละภวราคานุสัยไม่ได้แล้ว

เอกมูลกนัย จบ

ทุกมูลกนัย

[๓๒๕] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคล นั้นก็ละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละ ไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละมานานุสัยใน ที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควร กล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ใน กามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ละมานานุสัยและกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและกามราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. ไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้น นั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ทุกมูลกนัย จบ

ติกมูลกนัย

[๓๒๖] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้ แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้น

นั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลนั้นละมานานุสัยไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและ มานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัยไม่ได้แล้วปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ติกมูลกนัย จบ

[๓๒๗] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัยและทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” ฯลฯ

[๓๒๘] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. บุคคล ๓ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละภวราคานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กาม-ราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล นั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่ นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นไม่ได้ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมา

นานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กาม-ราคานุสัยและมานานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ปัญจกมูลกนัย จบ

ฉักกมูลกนัย

[๓๒๙] อนุ. บุคคลใดละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วมีไหม

วิ. ไม่มี

ปฏิ. บุคคลใดละอวิชชานุสัยในที่ใดไม่ได้แล้ว บุคคลนั้นก็ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้วใช่ไหม

วิ. อนาคามีบุคคล ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย ไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยและมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละกามราคานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้ แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคล ๒ จำพวก ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัยและภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นละอวิชชา

นุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้นละอวิชชานุสัยและปฏิฆานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ไม่ใช่ละทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลผู้เป็นปุถุชน ในรูปธาตุและอรูปธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสัยและภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว” บุคคลนั้นนั่นแหละ ในทุกขเวทนา บุคคลนั้นละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัยในที่นั้นไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัยไม่ควรกล่าวว่า “ละได้แล้ว” หรือ “ละไม่ได้แล้ว”

ฉักกมูลกนัย จบ

ปฏิโลมในในปหีนวาร จบ

ปหีนวาร จบ

๖. อุปปัชชนวาร

[๓๓๐] อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดเกิด ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็เกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดเกิด กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็เกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดเกิด มานานุสัยของบุคคลนั้นก็เกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. มานานุสัยของบุคคลใดเกิด กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็เกิดใช่ไหม

วิ. มานานุสัยของอนาคามีบุคคลเกิด แต่กามราคานุสัยไม่เกิด มานานุสัยของบุคคล ๓ จำพวกเกิดและกามราคานุสัยก็เกิด

(พึงขยายความให้พิสดาร)

[๓๓๑] อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดไม่เกิด ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่เกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่เกิด กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่เกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

อนุ. กามราคานุสัยของบุคคลใดไม่เกิด มานานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่เกิดใช่ไหม

วิ. กามราคานุสัยของอนาคามีบุคคลไม่เกิด แต่มานานุสัยมิใช่ไม่เกิด กามราคานุสัยของอรหันตบุคคลไม่เกิดและมานานุสัยก็ไม่เกิด

ปฏิ. ปฏิฆานุสัยของบุคคลใดไม่เกิด กามราคานุสัยของบุคคลนั้นก็ไม่เกิดใช่ไหม

วิ. ใช่

(พึงขยายความให้พิสดาร)

อุปปัชชนวาร จบ

๗. ธาตุปุจฉาวารกามธาตุมูลกนัย

[๓๓๒] บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะ[๑]เท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัย นอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

กามธาตุมูลกนัย จบ

รูปธาตุมูลกนัย

---

[๑] คำว่า **อนุสยภังคะ** แปลว่า ความแตกดับแห่งอนุสัย

[๓๓๓] บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติอยู่ในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

รูปธาตุมูลกนัย จบ

อรูปธาตุมูลกนัย

[๓๓๔] บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

อรูปธาตุมูลกนัย จบ

นกามธาตุมูลกนัย

[๓๓๕] บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

นกามธาตุมูลกนัย จบ

นรูปธาตุมูลกนัย

[๓๓๖] บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่อง เท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

นรูปธาตุมูลกนัย จบ

นอรูปธาตุมูลกนัย

[๓๓๗] บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มี อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่อง เท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

นอรูปธาตุมูลกนัย จบ

นกามนอรูปธาตุมูลกนัย

[๓๓๘] บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัย นอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่อง เท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

นกามนอรูปธาตุมูลกนัย จบ

นรูปนอรูปธาตุมูลกนัย

[๓๓๙] บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่อง เท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้ว ไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้ว ไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้ว ไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

นรูปนอรูปธาตุมูลกนัย จบ

นกามนรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๐] บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร ไม่มีอนุสัยนอนเนื่องเท่าไร มีอนุสยภังคะเท่าไร

นกามนรูปธาตุมูลกนัย จบ

ธาตุปุจฉาวาร จบ

๗. ธาตุวิสัชชนาวาร

กามธาตุมูลกนัย

[๓๔๑] บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่องบางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัยนอนเนื่อง ๕ บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

กามธาตุมูลกนัย จบ

รูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๒] บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่องบางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่องบางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแต่ไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

รูปธาตุมูลกนัย จบ

อรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๓] บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะการที่บุคคลจุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุย่อมเป็นไปไม่ได้ บุคคลผู้อุบัติหลังจากนั้นย่อมเกิดเฉพาะในกามธาตุเท่านั้น จึงมีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มี อนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะการที่บุคคลจุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุย่อมเป็นไปไม่ได้ บุคคลผู้อุบัติหลังจากนั้นย่อมเกิดเฉพาะในกามธาตุเท่านั้น จึงมีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

อรูปธาตุมูลกนัย จบ

นกามธาตุมูลกนัย

[๓๔๔] บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

นกามธาตุมูลกนัย จบ

นรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๕] บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

นรูปธาตุมูลกนัย จบ

นอรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๖] บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

นอรูปธาตุมูลกนัย จบ

นกามนอรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๗] บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้ว ไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

นกามนอรูปธาตุมูลกนัย จบ

นรูปนอรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๘] บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากรูปธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

นรูปนอรูปธาตุมูลกนัย จบ

นกามนรูปธาตุมูลกนัย

[๓๔๙] บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วอุบัติในกามธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

การที่บุคคลไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วอุบัติในรูปธาตุย่อมเป็นไปไม่ได้ บุคคลผู้อุบัติหลังจากนั้นย่อมเกิดเฉพาะในกามธาตุเท่านั้น จึงมีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วอุบัติในอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่องไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและอรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในอรูปธาตุ มีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

การที่บุคคลไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและอรูปธาตุ ย่อมเป็นไปไม่ได้ บุคคลผู้อุบัติหลังจากนั้นย่อมเกิดเฉพาะในกามธาตุเท่านั้น จึงมีอนุสัยนอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในรูปธาตุและอรูปธาตุ มีอนุสัย นอนเนื่องครบทั้ง ๗ ไม่มีอนุสยภังคะ

บุคคลผู้ไม่จุติจากกามธาตุและรูปธาตุแล้วไม่อุบัติในกามธาตุและรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง ไม่มีอนุสยภังคะ

นกามนรูปธาตุมูลกนัย จบ

ธาตุวิสัชชนาวาร จบ

อนุสยยมกที่ ๗ จบ

ปุริมยมกปกรณ์ จบ